C/2024/6740

26.11.2024.

P9_TA(2024)0105

Kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošana — 2023. gada ziņojums

Eiropas Parlamenta 2024. gada 28. februāra rezolūcija Kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošana — 2023. gada ziņojums (2023/2119(INI))

(C/2024/6740)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu un jo īpaši 2. nodaļas 2. iedaļu par noteikumiem attiecībā uz kopējo drošības un aizsardzības politiku (KDAP),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 29. aprīļa Regulu (ES) 2021/697, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 ([1]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 19. marta Regulu (ES) 2019/452, ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra Regulu (ES) 2023/2418, ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 20. jūlija Regulu (ES) 2023/1525 par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (*ASAP*) ([4]),

— ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido satvaru, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulu (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (COM(2023)0160),

— ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas nosaka pasākumus, kuri stiprina solidaritāti un spējas Savienībā atklāt kiberapdraudējumu un kiberincidentus, tiem sagatavoties un uz tiem reaģēt (COM(2023)0209),

— ņemot vērā Padomes 2017. gada 11. decembra Lēmumu (KĀDP) 2017/2315, ar ko izveido pastāvīgo strukturēto sadarbību (*PESCO*) un nosaka iesaistīto dalībvalstu sarakstu ([5]),

— ņemot vērā Padomes 2021. gada 22. marta Lēmumu (KĀDP) 2021/509, ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 ([6]),

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 17. oktobra Lēmumu (KĀDP) 2022/1970, ar ko groza Lēmumu 2010/452/KĀDP par Eiropas Savienības Pārraudzības misiju Gruzijā, *EUMM Georgia* ([7]),

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 17. oktobra Lēmumu (KĀDP) 2022/1968 par Eiropas Savienības militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam (*EUMAM Ukraine*) ([8]),

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 19. decembra Lēmumu (KĀDP) 2022/2507, ar ko groza Lēmumu 2010/452/KĀDP par Eiropas Savienības Pārraudzības misiju Gruzijā, *EUMM Georgia* ([9]),

([1]) OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp.
([2]) OV L 791, 21.3.2019., 1. lpp.
([3]) OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
([4]) OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp.
([5]) OV L 331, 14.12.2017., 57. lpp.
([6]) OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.
([7]) OV L 270, 18.10.2022., 93. lpp.
([8]) OV L 270, 18.10.2022., 85. lpp.
([9]) OV L 325, 20.12.2022., 110. lpp.

— ņemot vērā Padomes 2023. gada 23. janvāra Lēmumu (KĀDP) 2023/162 par Eiropas Savienības misiju Armēnijā (*EUMA*) ([10]),

— ņemot vērā Eiropadomes 2023. gada 14. un 15. decembra secinājumus attiecībā uz lēmumu sākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu un Moldovas Republiku, sākt pievienošanās sarunas ar Bosniju un Hercegovinu, tiklīdz būs sasniegts nepieciešamais atbilstības līmenis dalības kritērijiem, un piešķirt Gruzijai kandidātvalsts statusu ar nosacījumu, ka tiek veikti attiecīgie pasākumi, kas izklāstīti Komisijas 2023. gada 8. novembra ieteikumā,

— ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2024. gada 16. februāra paziņojumu par Izraēlas plānoto militāro operāciju Rafā,

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. janvāra secinājumus par integrētu pieeju ārējiem konfliktiem un krīzēm un 2022. gada 24. janvāra secinājumus par Eiropas drošības situāciju,

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 21. februāra secinājumus, ar kuriem tiek pagarināta un pastiprināta koordinētas klātbūtnes jūrā koncepcijas īstenošana Gvinejas līcī,

— ņemot vērā Versaļas deklarāciju, ko valstu un valdību vadītāji pieņēma 2022. gada 11. marta neformālajā sanāksmē,

— ņemot vērā "Stratēģisko kompasu drošībai un aizsardzībai — Eiropas Savienībai, kas aizsargā savus pilsoņus, vērtības un intereses un veicina starptautisko mieru un drošību", kuru Padome apstiprināja 2022. gada 21. martā un Eiropadome atbalstīja 2022. gada 25. martā, un 2023. gada martā publicēto gada progresa ziņojumu par Stratēģiskā kompasa drošībai un aizsardzībai īstenošanu,

— ņemot vērā Padomes 2023. gada 22. maijā apstiprināto Civilās KDAP paktu "Ceļā uz efektīvākām civilajām misijām",

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 18. maija kopīgo paziņojumu par aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi un turpmāko virzību (JOIN(2022)0024),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 10. marta kopīgo paziņojumu par ES Jūras drošības stratēģijas un tās rīcības plāna atjauninājumu "Uzlabota ES Jūras drošības stratēģija, kā vērsties pret mainīgiem jūras apdraudējumiem" (JOIN(2023)0008),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 10. marta kopīgo paziņojumu "Eiropas Savienības kosmosa drošības un aizsardzības stratēģija" (JOIN(2023)0009),

— ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 10. novembra kopīgo paziņojumu "Militārās mobilitātes rīcības plāns 2.0" (JOIN(2022)0048),

— ņemot vērā Komisijas 2023. gada 27. septembra paziņojumu "Ceļā uz noturīgāku, konkurētspējīgāku un ilgtspējīgāku Eiropu" (COM(2023)0558),

— ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas priekšsēdētājas vietnieka (AP/PV) un NATO ģenerālsekretāra 2023. gada 16. jūnijā ES un NATO padomēm kopīgi iesniegto 8. progresa ziņojumu attiecībā uz to, kā tiek īstenots vienotais priekšlikumu kopums, ko 2016. gada 6. decembrī apstiprināja ES Padome un 2017. gada 5. decembrī — NATO Padome,

— ņemot vērā Ziemeļatlantijas līgumu,

— ņemot vērā NATO 2022. gada stratēģisko koncepciju un NATO 2023. gada Viļņas samita paziņojumu,

— ņemot vērā Madrides samita deklarāciju, ko pieņēma NATO valstu un valdību vadītāji, kuri piedalījās Ziemeļatlantijas Padomes sanāksmē Madridē 2022. gada 29. jūnijā,

([10]) OV L 22, 24.1.2023., 29. lpp.

— ņemot vērā trīs kopīgās deklarācijas par ES un NATO sadarbību, kas parakstītas 2016. gada 8. jūlijā, 2018. gada 10. jūlijā un 2023. gada 10. janvārī,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus, jo īpaši to 2. panta 4. punktu, kurā aizliegta spēka lietošana, un 51. pantu par neatņemamām tiesībām uz individuālu un kolektīvu pašaizsardzību,

— ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūcijas 1325(2000), 1889 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015) un 2493 (2019) par sievietēm, mieru un drošību un Rezolūcijas 2250 (2015), 2419 (2018) un 2535 (2020) par jaunatni, mieru un drošību,

— ņemot vērā ANO Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*),

— ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūcijas par Kipru un ANO Drošības padomes 2023. gada 21. augusta paziņojumu presei par Kipru,

— ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 5. maija rezolūciju par stabilitātes, drošības un demokrātijas apdraudējumu Rietumāfrikā un Sāhelā ([11]),

— ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 18. janvāra rezolūciju par 2022. gada ziņojumu par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu ([12]),

— ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 19. janvāra rezolūciju par Kalnu Karabahas blokādes radītajām humanitārajām sekām ([13]),

— ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 9. marta ([14]) un 2023. gada 1. jūnija rezolūciju ([15]) par ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju,

— ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 15. marta rezolūciju par ES un Armēnijas attiecībām ([16]) un par ES un Azerbaidžānas attiecībām ([17]),

— ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 18. aprīļa rezolūciju par civilās KDAP īstenošanu un citu ES palīdzību civilās drošības jomā ([18]),

— ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 8. jūnija ieteikumu Padomei un AP/PV par ES ārpolitiku, drošības un aizsardzības politiku pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ([19]),

— ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 5. oktobra ieteikumu Padomei, Komisijai un AP/PV par ES stratēģiskajām attiecībām un partnerību ar Āfrikas ragu ([20]),

— ņemot vērā Parlamenta 2022. gada 23. novembra ieteikumu Padomei, Komisijai un AP/PV attiecībā uz jauno ES paplašināšanās stratēģiju ([21]),

— ņemot vērā Parlamenta 2023. gada 19. aprīļa rezolūciju par ES ātrās izvietošanas spējām, ES kaujas grupām un LES 44. pantu: turpmākā virzība ([22]),

— ņemot vērā 1999. gada 10. februāra ieteikumu par Eiropas Civilā miera korpusa izveidi ([23]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0403/2023),

([11]) OV C 465, 6.12.2022., 137. lpp.
([12]) OV C 214, 16.6.2023., 54. lpp.
([13]) OV C 214, 16.6.2023., 104. lpp.
([14]) OV C 347, 9.9.2022., 61. lpp.
([15]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2023)0219.
([16]) OV C, C/2023/404, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/404/oj.
([17]) OV C, C/2023/405, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/405/oj.
([18]) OV C, C/2023/445, 1.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/445/oj.
([19]) OV C 493, 27.12.2022., 136. lpp.
([20]) OV C 132, 14.4.2023., 115. lpp.
([21]) OV C 167, 11.5.2023., 105. lpp.
([22]) OV C, C/2023/448, 1.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/448/oj.
([23]) OV C 150, 28.5.1999., 164. lpp.

A. tā kā Eiropas kontinents saskaras ar vissarežģītāko militāra un nemilitāra apdraudējuma kombināciju, kuru rada Krievijas nelikumīgais agresijas karš pret Ukrainu, kas nopietni apdraud ES drošību un stabilitāti; tā kā Krievijas agresija pārkāpj starptautiskās tiesības, ANO Statūtu un Helsinku Nobeiguma akta principus un ir uzbrukums starptautiskajai noteikumos balstītajai kārtībai, apdraudot pamatprincipu par spēka neizmantošanu starptautiskajās attiecībās; tā kā Krievijas agresijas karš pret Ukrainu līdztekus citu tādu jautājumu instrumentalizācijai kā, piemēram, enerģētika, pārtikas piegāde un informācija, norāda uz konkurenciālākas un mazāk drošas starptautiskās ģeopolitiskās vides veidošanos;

B. tā kā šādi nemilitārie draudi ietver dezinformāciju, kiberuzbrukumus, ekonomisko spiedienu, šantāžu pārtikas un enerģētikas jomā, migrācijas instrumentalizāciju un graujošu politisko ietekmi, lai rastu atbalstu Krievijas nelikumīgajām militārajām operācijām;

C. tā kā Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, kā arī citu reģionālo un globālo dalībnieku, piemēram, Ķīnas, Irānas un dažu Persijas līča valstu, uzstājības palielināšanās destabilizē ES tuvākās kaimiņvalstis, tostarp veicot stratēģiskas investīcijas un dezinformācijas kampaņas, bet arī dažos gadījumos sniedzot politisku, finansiālu, operatīvu un loģistikas atbalstu naidīgām struktūrām reģionā; tā kā ES ir jānodrošina lielāks atbalsts, it īpaši kandidātvalstīm, lai saglabātu stabilitāti un drošību un uzlabotu sadarbību aizsardzības jomā, jo īpaši attiecībā uz cīņu pret dezinformāciju un hibrīdkaru; tā kā Rietumbalkānu un austrumu kaimiņreģiona valstu nākotne ir Eiropas Savienībā;

D. tā kā Krievijas pastāvīgie mēģinājumi destabilizēt ES un graut Eiropas drošības arhitektūru liek ES būtiski uzlabot ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas un stratēģiskās suverenitātes kohēziju un efektivitāti, izvirzīt pašai savus stratēģiskos mērķus, aizstāvēt savas intereses, vērtības un iedzīvotājus gan tās teritorijā, gan ārpus tās robežām, Rietumbalkānos un tuvākajā austrumu un dienvidu kaimiņreģionā, lai nodrošinātu mieru, cilvēku drošību, ilgtspējīgu attīstību un demokrātiju un atbalstītu savus partnerus;

E. tā kā Eiropas kontinenta stratēģiskā vide kopumā ir ļoti nestabila un ir atklāti vai slēpti konflikti lielākajā daļā kaimiņreģionu no Kaukāza līdz Sāhelai un no Tuvajiem Austrumiem līdz dažiem Ziemeļāfrikas reģioniem; tā kā papildus Krimas un Doneckas, Hersonas, Luhanskas un Zaporižjas reģionu aneksijai Ukrainā Krievija turpina okupēt Gruzijas Abhāzijas un Dienvidosetijas reģionus un Moldovas Republikas Piedņestras reģionu, kas liecina, ka šajā reģionā ir nepieciešama pastāvīga KDAP klātbūtne;

F. tā kā tiek apšaubīta ES sadarbība ar dažām Āfrikas valstīm; tā kā ES un tās dalībvalstīm ir jānovērtē ES KDAP misiju un operāciju efektivitāte;

G. tā kā Ukrainai ir jānodrošina tai nepieciešamās militārās spējas tik ilgi, cik nepieciešams, lai tā varētu gūt pārliecinošu militāru uzvaru un izbeigt Krievijas nelikumīgo agresijas karu, atjaunot Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās un atturēt no jebkādas turpmākas agresijas; tā kā Ukraina, aizstāvot sevi, aizsargā arī Eiropas vērtības un būtiskas drošības intereses un cīnās par tām; tā kā ES un NATO sadarbībai ir bijusi būtiska nozīme Ukrainai paredzēto ieroču piegāžu koordinēšanā;

H. tā kā Eiropas Savienībai ir parādījusies jauna steidzamība palielināt savas spējas, tostarp sākot ar bezprecedenta atbalstu Ukrainai un palielinot finansējumu Eiropas Aizsardzības fondam (EAF), militārajai mobilitātei un jo īpaši Eiropas Miera mehānismam (EMM), ar kura palīdzību ES ir nodrošinājusi Ukrainai militāro ekipējumu vairāk nekā 5 miljardu EUR vērtībā, kā arī izmantojot pastāvīgās strukturētās sadarbības (*PESCO*) projektus un KDAP militārās un civilās misijas; tā kā ES ir vēl aktīvāk jāveicina pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācija drošības un aizsardzības jomā, bet arī kiberdrošības jomā;

I. tā kā 2023. gadā Parlaments un Padome panāca vienošanos par Eiropas aizsardzības rūpniecību, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) un Munīcijas ražošanas atbalsta aktu (ASAP), kuru mērķis ir veicināt aizsardzībai paredzētu ražojumu kopīgu iepirkumu, palielināt Eiropas aizsardzības rūpniecības ražošanas jaudu, atjaunot noplicinātos krājumus un samazināt sadrumstalotību aizsardzības iepirkuma sektorā; tā kā, lai panāktu īstenu Eiropas aizsardzības integrāciju, ir vajadzīgas turpmākas iniciatīvas, tostarp Eiropas aizsardzības investīciju programma (EAIP) un Eiropas aizsardzības industriālā stratēģija;

J. tā kā bez būtiska fiskālā stimula šiem aizsardzības instrumentiem nebūs gaidītās ietekmes ne uz militāro atbalstu Ukrainai, ne uz patiesu Eiropas aizsardzības spēju un konkurētspējīgas ES aizsardzības tehnoloģiskās un rūpnieciskās bāzes (EDTIB) attīstību; tā kā daudzgadu finanšu shēma (DFS) un tās pārskatīšana neuzlabo Eiropas aizsardzībai piešķirto budžetu; tā kā ir izstrādāti priekšlikumi izveidot kopēju aizsardzības fondu 100 miljardu EUR apmērā, kura mērķis būtu nekavējoties palielināt ieroču un munīcijas iekšzemes ražošanu un kurš tiktu finansēts ar Eiropas obligācijām;

K. tā kā, lai maksimāli palielinātu ES un dalībvalstu aizsardzības spējas, izdevumiem ir jābūt pārdomātākiem un ir jāpalielina kopīgais iepirkums; tā kā spēju veidošanai un to pielāgošanai militārām vajadzībām ir vajadzīga kopīga stratēģiskā kultūra, izpratne par apdraudējumu un risinājumi, kas jāizstrādā un jāapvieno doktrīnās un koncepcijās; tā kā ES ir jāsagatavo turpmākā sistēma aizsardzības sadarbībai militāro spēju jomā, aptverot to aspektus no koncepcijas izstrādes līdz pat to operatīvajai izmantošanai, lai ar kopīgiem centieniem palielinātu mūsu aizsardzības gatavību;

L. tā kā Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir atkārtoti apliecinājis NATO kā tās dalībvalstu kolektīvās aizsardzības stūrakmeni un spēcīgas transatlantiskās saiknes nepieciešamību; tā kā karš ir arī uzsvēris investīciju trūkumu drošības un aizsardzības jomā daudzās ES un NATO dalībvalstīs; tā kā NATO vadītāju lēmumu aizsardzības izdevumiem atvēlēt vismaz 2 % no IKP ir īstenojušas tikai dažas NATO dalībvalstis; tā kā 2 % izdevumu mērķim vajadzētu būt minimālajam nevis maksimālajam ES NATO valstu aizsardzības izdevumu apjomam;

M. tā kā "Hamās" teroristu uzbrukumi Izraēlai ir izgaismojuši nestabilo un dinamisko drošības situāciju Tuvajos Austrumos un nepieciešamību ES un citiem starptautiskiem dalībniekiem uzņemties lielāku atbildību un palīdzēt reģiona valdībām un pilsoniskās sabiedrības organizācijām panākt noturīgu un ilgtspējīgu mieru, jo īpaši turpinot atbalstīt Izraēlas un Palestīnas divu valstu risinājumu, kā arī vēršoties pret terorismu un radikalizāciju šajā reģionā, tā kā 2023. gada 7. oktobrī "Hamās" teroristu zemiskā uzbrukuma laikā tika nogalināti 1 139 izraēlieši un ārvalstu pilsoņi un 240 cilvēki tika sagrābti par ķīlniekiem; tā kā Izraēlas valdības reakcijas rezultātā Gazas joslā ir nogalināti desmitiem tūkstošu nevainīgu palestīniešu un simtiem ANO darbinieku, medicīnas personāla un žurnālistu; tā kā pret palestīniešiem vērstā nepārtrauktā bombardēšana un piespiedu evakuācija Gazas joslas dienvidos ir radījusi smagu un strauji pasliktinošos humanitāro situāciju; tā kā kopš 2023. gada 7. oktobra Izraēlas spēku un kolonistu uzbrukumos Rietumkrastā ir nogalinātivismaz 330 palestīnieši;

N. tā kā pašreiz notiekošie uzbrukumi Sarkanajā jūrā, kurus ar Irānas atbalstu veic no hūsītu kontrolētajiem Jemenas apgabaliem, būtiski apdraud kuģošanas brīvību, jūras drošību un starptautisko tirdzniecību; tā kā vairāku Irānas atbalstīto kaujinieku papildu uzbrukumi Irākā un Sīrijā vēl vairāk palielina reģionālās eskalācijas risku; tā kā šobrīd konflikta eskalācijas risks reģionā ir visaugstākais daudzu desmitgažu laikā;

O. tā kā Stratēģiskais kompass ir izveidots, lai ES rīcībā būtu nepieciešamie stratēģiskie norādījumi un reāli un operatīvi instrumenti, ar ko strādāt pie saskaņotas un uzticamas drošības politikas veidošanas, pamatojoties uz būtiski palielinātu militāro sadarbību starp dalībvalstīm, un lai ES kļūtu par efektīvu un spējīgu drošības garantu un pārliecinošu dalībnieku pasaules mērogā — arī ņemot vērā jauno drošības kontekstu —, kas spēj ātri reaģēt uz krīzēm ārpus ES; tā kā ES vadītāji ir apņēmušies izstrādāt elastīgākas lēmumu pieņemšanas kārtību, jo īpaši izmantojot LES 44. pantu, kas ļauj ieinteresēto pušu koalīcijām īstenot misijas un operācijas ES vārdā; tā kā, lai orientētos pašreizējā starptautiskajā vidē, ES ir jāīsteno holistiska pieeja attiecībā uz visiem draudiem, ar kuriem tā saskaras;

P. tā kā Stratēģiskais kompass dod pozitīvu ieguldījumu globālajā un transatlantiskajā drošībā un tam ir jābūt saskaņotam un saderīgam ar NATO stratēģisko koncepciju; tā kā ES un NATO sadarbība nesen ir ievērojami uzlabojusies; tā kā Ziemeļatlantijas līguma 5. pantā un LES 42. panta 7. punktā ir savstarpējas aizsardzības klauzula dalībvalstīm; tā kā LESD 222. pantā ir sīkāk precizēta ES dalībvalstu savstarpējās solidaritātes klauzula;

Q. tā kā saskaņā ar Stratēģisko kompasu ES ir jāsper turpmāki soļi savā apņēmībā panākt atvērtu stratēģisko autonomiju un tehnoloģisko suverenitāti, vienlaikus arī stiprinot partnerības ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai aizsargātu savas, kā arī sabiedroto un kaimiņvalstu vērtības un intereses;

R. tā kā KDAP ir 9 militārās misijas un 13 civilās misijas, kurās ir vairāk nekā 4 000 darbinieku; tā kā KDAP misijām un operācijām bieži trūkst ātras lēmumu pieņemšanas un tās nelabvēlīgi ietekmē Padomes pārmērīgi detalizēti īstenota pārvaldība, kā arī ierobežoti finanšu un loģistikas resursi un cilvēkresursi; tā kā dalībvalstis misijās un operācijās izvieto mazāk personāla; tā kā šie šķēršļi ierobežo KDAP misiju un operāciju vispārējo efektivitāti; tā kā viens no Stratēģiskā kompasa mērķiem ir stiprināt ES civilās un militārās KDAP misijas un operācijas, piešķirot tām stabilākas un elastīgākas pilnvaras, veicinot ātrus un elastīgākus lēmumu pieņemšanas procesus un nodrošinot lielāku finansiālo solidaritāti;

S. tā kā KDAP misijas un operācijas cenšas stiprināt tādu Eiropas kaimiņreģionu kā Vidusjūras, Dienvidkaukāza un Melnās jūras reģiona, Rietumbalkānu un Āfrikas raga valstu noturību un stabilitāti, sniedzot tādus pakalpojumus kā militāro spēku, policijas, krasta apsardzes un robežu pārvaldības apmācība un spēju veidošana; tā kā, lai KDAP misijas sasniegtu savus mērķus, tām ir jāsāk konsultēt un apmācīt, kā tikt galā ar jaunām un revolucionārām tehnoloģijām, kas strauji ienāk "iesaldēta konflikta" vidē;

T. tā kā ES integrētā pieeja ārējiem konfliktiem un krīzēm ļauj saskaņoti izmantot dažādas ES spējas, kurās drošības un aizsardzības politikai būtu jāpapildina citi civilie instrumenti, kuriem savukārt jāpapildina minētā politika, lai tādējādi veicinātu cilvēku drošību un noturīgu mieru Eiropā un plašākā pasaulē;

U. tā kā konfliktos nesamērīgi cieš sievietes un meitenes un konfliktu ietekmē cita starpā pieaug ar dzimumu saistīta vardarbība, ko demonstrēja arī nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu; tā kā sievietes ir ļoti nepietiekami pārstāvētas civilajās KDAP misijās, militārajās misijās un militārajās operācijās; tā kā būtu jāveicina un jāatbalsta sieviešu līdzdalība miera uzturēšanas un militārajās operācijās;

V. tā kā ES militārās palīdzības misija Ukrainas atbalstam (*EUMAM*) ar nepieciešamajiem resursiem un dalībvalstu ieguldījumu ir apliecinājusi KDAP misiju un operāciju pozitīvo ietekmi; tā kā *EUMAM* jau ir sasniegusi mērķi — apmācīt 30 000 Ukrainas karavīru; tā kā, pamatojoties uz pašreizējiem rezultātiem un tendencēm, EUMAM ir gatava apmācīt vairāk Ukrainas militārpersonu, lai sasniegtu mērķi — 60 000 karavīru apmācību; tā kā misija ir arī gatava attiecīgā gadījumā integrēt apmācību aviācijā un flotē un reaģēt uz jebkādiem citiem steidzamiem Ukrainas apmācības pieprasījumiem;

W. tā kā pret KDAP misijām un operācijām bieži vien ir vērsti hibrīddraudi, tostarp ārvalstu īstenotas informācijas manipulācijas un iejaukšanās (*FIMI*) kampaņas, kas apdraud misiju efektivitāti tās valsts stabilizēšanā, kurā tās tiek izvietotas; tā kā ES Civilās plānošanas un īstenošanas centram (CPĪC) un Militārās plānošanas un īstenošanas centram (MPĪC) ir jāapsver, kā aizsargāt izvietotos spēkus pret hibrīddraudiem;

X. tā kā Krievija izmanto privātus militāros uzņēmumus (PMU), piemēram, Vāgnera grupu kā daļu no hibrīdkara instrumentu kopuma, lai uzturētu iespēju ticami noliegt savu atbildību, vienlaikus veiksmīgi ietekmējot dažādus reģionus un iegūstot piekļuvi dabas resursiem un kritiskajai infrastruktūrai; tā kā ir ziņas, ka Vāgnera grupa ir pastrādājusi nežēlīgus noziegumus Ukrainā, Mali, Lībijā, Sīrijā un Centrālāfrikas Republikā; tā kā tā ir pastiprinājusi pret Eiropu vērstu noskaņojumu, jo īpaši valstīs, kurās ir spēcīga ES klātbūtne vai kuras uzņem KDAP misijas; tā kā Mali, Burkinafaso un Nigēras situāciju raksturo tas, ka pučisti nesadarbojas ar citiem partneriem, tostarp ar ES apmācības misiju (*EUTM* Mali, reģionālām organizācijām, kā arī *MINUSMA*;

Y. tā kā pēc jūlijā notikušā apvērsuma Nigērā pučisti ir pieņēmuši lēmumu sagatavot lietu, lai sauktu pie atbildības likumīgo Nigēras prezidentu *Mohamed Bazoum* par valsts nodevību; tā kā Rietumāfrikas valstu ekonomikas kopiena (*ECOWAS*) ir ievērojusi divvirzienu politiku — mediāciju, bet vienlaikus piemērojot sankcijas (tirdzniecībai, banku pakalpojumiem un privātpersonām); tā kā ES ir paudusi stingru atbalstu *ECOWAS*, gatavību sagatavot autonomu sankciju režīmu un vēlmi izskatīt jebkuru *ECOWAS* lūgumu sniegt turpmāku atbalstu; tā kā pēc apvērsuma abas KDAP misijas (ES spēju veidošanas misija (*EUCAP Sahel Niger*) un ES militārās partnerības misija (*EUMPM*) Nigērā) ir apturējušas savas operatīvās darbības un šajā valstī ir saglabājušas tikai nepieciešamo pamatpersonālu; tā kā ir apturēti četri palīdzības pasākumi no EMM (par kopējo summu 74 miljoni EUR); tā kā *EUTM* un *EUCAP* misijas Sāhelā un Centrālāfrikas Republikā nav sniegušas gaidītos rezultātus;

Z. tā kā nestabilitāte un nedrošība dienvidu kaimiņreģionā un Sāhelas reģionā ir cieši savstarpēji saistīta un joprojām ir aktuāla problēma Eiropas ārējo robežu pārvaldībā; tā kā ES Robežu palīdzības misija Lībijā un ES jūras spēku militārā operācija Vidusjūras reģionā (*IRINI*) palīdz ilgtspējīga miera, drošības un stabilitātes centienos, īstenojot ieroču embargo un apkarojot nelikumīgu ieroču un cilvēku tirdzniecību;

AA. tā kā ļaunprātīga ārvalstu iejaukšanās un dezinformācijas kampaņas, ko jo īpaši sponsorē Krievija un dažkārt citi dalībnieki, piemēram, Ķīna un Irāna, ir būtisks izaicinājums ES ārpolitikai;

AB. tā kā — kā apliecinājušas Krievijas aktivitātes ES, Ukrainā, Āfrikā un citur — sakarā ar hibrīduzbrukumu un draudu izmantošanas pieaugumu ir jāizveido visaptveroši instrumenti šādu incidentu atklāšanai un novēršanai un reaģēšanai uz tiem un Savienības iedzīvotāju un aktīvu aizsardzībai, pārveidojot tradicionālās militārās spējas, uzlabojot kritiskās infrastruktūras drošību, cīnoties pret *FIMI* un turpinot attīstīt kopēju augstu kiberdrošības līmeni; tā kā arī Ķīna arvien vairāk izmanto hibrīdkara taktiku, tostarp Indijas un Klusā okeāna reģionā un Dienvidķīnas jūrā, kuras mērķis ir iedragāt ES stabilitāti un drošību;

AC. tā kā turpmāko gadu hibrīddraudos arvien vairāk tiks izmantots sistemātisks apvienojums, kurā būs informācijas karš, ātri spēku manevri, masveida kiberkarš un jaunās un revolucionārās tehnoloģijas no jūras gultnes līdz kosmosam, izvietojot progresīvas kosmosa tehnoloģijās balstītas novērošanas un uzbrukuma sistēmas, kuru visu lietošanu nodrošinās attīstīts mākslīgais intelekts (MI), kvantu datošana, arvien viedākas dronu spieta tehnoloģijas, ofensīvas kiberspējas, hiperskaņas raķešu sistēmas un nanotehnoloģijas un bioloģiskais karš;

AD. tā kā aptuveni 90 % Savienības ārējās tirdzniecības preču tiek pārvadātas pa jūru; tā kā aptuveni divas trešdaļas no pasaules naftas un gāzes piegādes tiek iegūtas jūrā vai transportētas pa jūru; tā kā līdz 90 % starptautisko datu un sakaru pārraižu notiek pa zemūdens kabeļiem; tā kā organizētā noziedzība un narkotiku tirgotāji lielu daļu savu darbību veic jūrā un pat izmanto zemūdens vai daļēji iegremdējamus transportlīdzekļus vai aprīkojumu, ko tiesībaizsardzības iestādēm ir sarežģīti arestēt;

AE. tā kā sadarbībai drošības un aizsardzības jomā ar partneriem un sabiedrotajiem ir izšķiroša nozīme ES centienos kļūt par starptautiskās drošības garantu; tā kā sadarbībai ar tādām organizācijām kā ANO, NATO, Āfrikas Savienību (ĀS), Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju, kā arī daudziem sabiedrotajiem un līdzīgi domājošiem partneriem ir izšķiroša nozīme KDAP sekmīgā īstenošanā;

AF. tā kā Amerikas Savienotās Valstis ir ES vissvarīgākā sabiedrotā; tā kā kopīga ES un ASV sadarbība, partnerība un draudzība, ko cita starpā atspoguļo mūsu kopīgā sadarbība NATO ietvaros, ir mūsu kopīgās brīvības, labklājības, demokrātijas un drošības pamats;

AG. tā kā Latīņamerika ir stratēģisks ES partneris un tā kā pastāv liels neizmantots potenciāls patiesas stratēģiskās partnerības veidošanā, tostarp drošības sadarbībā;

AH. tā kā Komisija un Parlaments ir apņēmušies stiprināt ES kā ārēju dalībnieku, kas spēj rīkoties stratēģiskāk un neatkarīgi;

AI. tā kā Arktikas reģions kļūst arvien nozīmīgāks ģeopolitikas, ekonomikas attīstības un transporta kontekstā un vienlaikus tam ir aktuālas ar klimata pārmaiņām un militarizāciju saistītas problēmas;

AJ. tā kā Ķīnas arvien agresīvākā rīcība, jo īpaši tās kaimiņreģionos, piemēram, Taivānas šaurumā un Dienvidķīnas jūrā, apdraud reģionālo un globālo drošību; tā kā Ķīna jau daudzus gadus ir atbalstījusi alternatīvu naratīvu, apšaubot demokrātiskās vērtības, atvērtus tirgus un uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību; tā kā Ķīnas pieaugošā ietekme starptautiskajās organizācijās ir kavējusi pozitīvu progresu un vēl vairāk izslēgusi Taivānu no taisnīgas un jēgpilnas līdzdalības;

AK. tā kā Amerikas Savienotās Valstis, Japāna un Dienvidkoreja 2023. gada 18. augustā rīkoja vēsturisku pirmo trīspusējo sanāksmi; tā kā savstarpējai sadarbībai starp līdzīgi domājošām valstīm, jo īpaši Indijas un Klusā okeāna reģionā, ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu reģiona mierīgu un pārticīgu attīstību; tā kā ES būtu arī jācenšas uzlabot sadarbību drošības jomā ar šīm līdzīgi domājošām reģiona valstīm;

AL. tā kā Kosovas un ES veicinātais Belgradas un Prištinas dialogs saskaras ar destabilizācijas draudiem; tā kā operācijai *EUFOR Althea* ir būtiska loma Bosnijas un Hercegovinas un reģiona drošības un stabilitātes nodrošināšanā;

AM. tā kā kultūras mantojumam ir universāla dimensija, jo tas ir no tautu identitātes nešķirama vēstures liecība, kas starptautiskajai sabiedrībai ir jāaizsargā un jāsaglabā nākamajām paaudzēm;

AN. tā kā ir vajadzīga visaptveroša miera veidošanas pieeja, kura paredzētu iesaistīt civilos speciālistus, lai īstenotu praktiskus miera nodrošināšanas pasākumus; tā kā vietējās un starptautiskās nevalstiskās organizācijas veic būtiskas darbības, kuru mērķis ir konfliktu novēršana un miermīlīga risināšana, un ir ārkārtīgi svarīgi maksimāli izmantot šo organizāciju pieredzi,

1. pauž bažas par straujo globālās drošības situācijas pasliktināšanos un uzskata, ka šajos lielas nenoteiktības laikos Eiropas un transatlantiskā vienotība, kā arī cieša sadarbība ar līdzīgi domājošiem partneriem visā pasaulē ir vajadzīga vairāk nekā jebkad, lai risinātu problēmas, ko radījušas vairākas globālas krīzes, proaktīvi un izlēmīgi reaģētu uz draudiem starptautiskajai noteikumos balstītajai kārtībai un veicinātu KDAP iedarbīgu īstenošanu;

2. iestājas par Ukrainu un stingri nosoda Krievijas nelikumīgo, neprovocēto un nepamatoto agresijas karu; pauž nožēlu par Krievijas nelikumīgā agresijas kara sekām, kas ietekmē valstis un neaizsargātas sabiedrības visā pasaulē, jo pieaug enerģijas cenas un palielinās pārtikas deficīts, un kas arī rupji pārkāpj un apdraud starptautiskās tiesības un ANO Statūtu principus un grauj Eiropas un pasaules drošību un stabilitāti; atzīst, ka Krievija ar Baltkrievijas, Irānas un Ziemeļkorejas atbalstu turpina agresijas karu pret Ukrainu un saglabā aktīvu militāro klātbūtni, kur vien tā to uzskata par stratēģiski svarīgu;

3. visstingrākajā veidā nosoda zemiskos teroristu grupējuma "Hamās" uzbrukumus Izraēlai, tostarp ķīlnieku sagūstīšanu; pauž atbalstu Izraēlas Valstij un tautai, kā arī palestīniešu civiliedzīvotājiem Gazas joslā un Rietumkrastā; prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus teroristu organizācijas "Hamās" gūstā esošos ķīlniekus un atgriezt mirušos ķīlniekus; uzsver Izraēlas tiesības aizsargāties saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām; uzsver, ka visām pusēm vienmēr ir jānošķir kaujinieki un civiliedzīvotāji un ka puses drīkst uzbrukt tikai kaujiniekiem un militāriem mērķiem; prasa Izraēlas valdībai neveikt militāras darbības Rafā, kas pasliktinātu jau tā katastrofālo humanitāro situāciju un novērstu steidzami nepieciešamo pamatpakalpojumu un humānās palīdzības sniegšanu; pauž visdziļāko nožēlu un absolūtu solidaritāti ar nevainīgajiem upuriem, viņu ģimenēm un tuviniekiem abās konflikta pusēs; prasa saukt pie atbildības tos, kas ir vainojami terora aktos un starptautisko tiesību pārkāpumos; prasa veikt visaptverošu izmeklēšanu par trešo valstu, tostarp Irānas un Kataras, un nevalstisko struktūru lomu finansiāla, materiāla un operatīva atbalsta sniegšanā "Hamās";

4. stingri nosoda Sarkanajā jūrā notiekošos uzbrukumus jūrniecības darbībām, kuri ar Irānas atbalstu tiek veikti no hūsītu kontrolētajām teritorijām Jemenā; atzinīgi vērtē dalībvalstu lēmumu sākt jūras KDAP operāciju ASPIDES, lai aizsargātu tirdzniecības kuģus, stiprinot jūrlietu situācijas apzināšanos un palīdzot kuģiem atturēt uzbrukumus; turklāt nosoda Irānas atbalstīto militāro grupējumu uzbrukumus no Libānas, Sīrijas un Irākas;

Ukrainai nepieciešamo aizsardzības spēju nodrošināšana

5. apliecina, ka ES turpinās atbalstīt Ukrainu, sniedzot nepieciešamos militāros līdzekļus, lai izbeigtu Krievijas agresijas karu un atjaunotu Ukrainas teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās, ļaujot tai efektīvi īstenot savu suverenitāti, aizsargāt iedzīvotājus, dokumentēt un izmeklēt kara noziegumus un saukt pie atbildības vainīgos, kā arī piepildīt Ukrainas tautas vēlmi integrēties Eiro-Atlantijas struktūrās, jo īpaši iestāties ES, kas balstīta uz spēcīgu atbalstu Eiropas brīvības, demokrātijas un tiesiskuma vērtībām, kā arī pievienoties NATO; uzsver, ka Ukrainas militārā uzvara un dalība ES un NATO ir nepieciešama vispārējai drošībai, stabilitātei un ilgtspējīgam mieram Eiropas kontinentā;

6. uzsver, cik svarīgs ir EMM, kas ir atbalstījis Ukrainas bruņotos spēkus, finansējot un piegādājot militāro ekipējumu un sniedzot apmācību, un vienlaikus nodrošinot koordināciju visām ieinteresētajām personām ar ES Militārā štāba koordinācijas centru mehānisma (ESMŠ) starpniecību; mudina dalībvalstis izveidot uz scenārijiem balstītu un paredzamu un saskaņā ar EMM nodrošināmu militāro spēju sarakstu, lai garantētu vajadzīgo spēju īstermiņa un ilgtermiņa iegādes avotu ātru apzināšanu; prasa nodrošināt EMM finansiālo ilgtspēju un noturību, lai Ukrainai un citiem ES partneriem visā pasaulē sniegtu atbalstu, ko tie prasa; prasa vēl vairāk palielināt un paātrināt finansiālas un militāras palīdzības sniegšanu Ukrainai un nekavējoties nodrošināt mūsdienīgu ekipējumu, ieročus un nākamās paaudzes pretgaisa aizsardzības un zeme-zeme tipa sistēmas;

7. mudina lielākās ES dalībvalstis ar ievērojamām aizsardzības rūpniecības spējām, piemēram, Franciju, Spāniju un Itāliju, ievērojami un steidzami palielināt militāro palīdzību Ukrainai;

8. mudina dalībvalstu valdības nekavējoties sākt dialogu ar aizsardzības uzņēmumiem, lai garantētu, ka jo īpaši munīcijas, šāviņu un raķešu ražošanai un piegādei Ukrainai tiek piešķirta prioritāte salīdzinājumā ar citu trešo valstu pasūtījumiem;

9. atzinīgi vērtē AP/PV *J. Borrell* sākotnējo priekšlikumu, pamatojoties uz Parlamenta iepriekšējo aicinājumu, EMM ietvaros izveidot 20 miljardu EUR palīdzības fondu, kas būtu paredzēts Ukrainas bruņoto spēku atbalstam, piešķirot līdz 5 miljardiem EUR gadā laikposmā no 2023. līdz 2027. gadam; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstis ir pazeminājušas šo mērķi līdz 5 miljardu EUR papildinājumam, un mudina tās ātri panākt vienošanos šajā jautājumā; stingri nosoda Ungārijas centienus bloķēt gan nesenos mēģinājumus papildināt EMM budžetu, gan AP/PV priekšlikumu par īpašo palīdzības fondu Ukrainai; uzsver, ka visai EMM sniegtajai militārajai palīdzībai un ieroču piegādēm ir pilnībā jāatbilst ES kopējai nostājai par ieroču eksportu, starptautiskajām cilvēktiesībām un humanitārajām tiesībām un jānodrošina pienācīga pārredzamība un pārskatatbildība; pauž nožēlu par nevajadzīgo Amerikas Savienoto Valstu kavēšanos apstiprināt nākamo steidzami nepieciešamās finansiālās palīdzības maksājumu Ukrainai;

10. atzinīgi vērtē militārās palīdzības misijas izveidi Ukrainas atbalstam (*EUMAM Ukraine*) un tās lomu Ukrainas bruņoto spēku militārās efektivitātes uzlabošanā, lai tie varētu aizsargāt savu teritoriālo integritāti Ukrainas starptautiski atzītajās robežās un lai šī valsts varētu efektīvi īstenot savu suverenitāti un aizsargāt civiliedzīvotājus; uzsver, ka ir jānodrošina Militārās plānošanas un īstenošanas centra (MPĪC) nepieciešamais personāls un infrastruktūra šīs svarīgās apmācības misijas plānošanai un vadībai;

11. atzinīgi vērtē *EUMAM* Ukraine spēju elastīgi apmierināt Ukrainas apmācības vajadzības; sagaida, ka tā sniegs pievienoto vērtību ar plašāku apmācības piedāvājumu un ka tā tiks sinhronizēta ar citām jau uzsāktām apmācības iniciatīvām; uzstāj, ka apmācības moduļi ir jāpielāgo gūtajai pieredzei, lai tie pienācīgi atbilstu Ukrainas spēku vajadzībām; apsveic Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis ar veiksmīgo vairāk nekā 30 000 karavīru apmācību līdz 2023. gada beigām; atzinīgi vērtē AP/PV priekšlikumu palielināt mērķi un 2024. gadā apmācīt 60 000 Ukrainas karavīru; uzsver, ka ir svarīgi pastāvīgi pielāgot un pārskatīt apmācības moduļus, pamatojoties uz pieredzi, kas gūta kaujas laukā, kā arī pastāvīgi koncentrēties uz pašreizējo un turpmāko problēmu risināšanu, tostarp bezpilota lidaparātu (UAV) apkarošanu, apmācību par UAV sistēmām, gaisa aizsardzību, mīnu atklāšanu, kombinētiem ieročiem un specializētu apmācību, kā arī attīstīt Ukrainas bruņoto spēku pašreizējo un turpmāko virsnieku spējas visos līmeņos un atbilstoši viņu vajadzībām; turklāt atzinīgi vērtē to, ka dalībvalstis ir ātri pabeigušas apspriedes un aktīvi iesaistījušās *EUMAM* Ukraine darbības uzsākšanā, ko var raksturot kā paraugu turpmākām militārās apmācības misijām, un aicina tās izrādīt līdzvērtīgus centienus un ieguldījumu attiecībā uz citām esošajām un turpmākajām KDAP misijām un operācijām;

12. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības padomdevējas misijas Ukrainā (*EUAM Ukraine*) elastību un spēju pielāgoties, sarežģītos apstākļos īstenojot savas pārskatītās pilnvaras, tostarp atbalstīt tādu starptautisko noziegumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, kas izdarīti saistībā ar neprovocēto un nepamatoto Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu; prasa ES nodrošināt, ka šī misija var darboties ar pienācīgiem finanšu un loģistikas resursiem, kā arī cilvēkresursiem, kas atbilst Ukrainas vajadzībām, un šajā sakarā atzinīgi vērtē trešo valstu līdzdalību;

13. uzsver ES konkrēto atbalstu Ukrainai, izmantojot trīs virzienu pieeju tās apgādei ar munīciju; mudina ātrāk piegādāt munīciju no dalībvalstu krājumiem, izmantojot EMM; vērš uzmanību uz to, ka ir jāseko līdzi diviem no trim munīcijas piegādes virzieniem, kuru mērķis ir līdz 2024. gada martam nodrošināt Ukrainai vienu miljonu artilērijas lādiņu, un pauž bažas par nesenajiem paziņojumiem, kuros norādīts, ka termiņš netiks ievērots; aicina AP/PV, Komisiju un dalībvalstis paātrināt kopīgo munīcijas iepirkumu Ukrainai un uzsver, ka ir jāpalielina Eiropas ražošanas nozares jauda, nodrošinot ātru un efektīvu Munīcijas ražošanas atbalsta akta (ASAP) īstenošanu; mudina dalībvalstis nodrošināt specializētas iespējas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) Eiropas aizsardzības sektorā, lai tie spētu piedalīties konkursu procedūrās; aicina ES dalībvalstis paātrināt militārās munīcijas ražošanas spēju attīstību, īpašu uzmanību pievēršot kopīgiem projektiem ar Ukrainu, un raudzīties, lai pasūtījumiem, kas paredzēti Ukrainai, nekavējoties tiktu piešķirta prioritāte; turklāt uzsver, ka būtu jāveic konkrēti pasākumi, lai iestāšanās ES procesa laikā panāktu Ukrainas integrāciju ES aizsardzības un kiberdrošības politikā un programmās, balstoties uz sadarbību un informācijas apmaiņu ar Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūru (*ENISA*), spēkā esošo nolīgumu ar Eiropas Aizsardzības aģentūru (EAA) un iespēju dalībvalstīm veikt iepirkumus Ukrainas vārdā, kura ir papildu daudzuma saņēmēja atbilstoši Aktam par Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanu, izmantojot kopīgu iepirkumu (EDIRPA); aicina EĀDD un Komisiju nākt klajā ar plānu ilgtspējīgai ilgtermiņa saistību paketei Ukrainai drošības jomā, kas papildinātu arvien pieaugošo ES drošības vajadzību nodrošināšanu; atzinīgi vērtē "Ukrainas mehānisma" izveidi un mudina visus dalībniekus strādāt pie tā ātras ieviešanas

14. uzsver, cik svarīgi ir globāli nosodīt Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, ar ko tiek pārkāptas starptautiskās tiesības un ANO Statūtu principi un grauta globālā drošība un stabilitāte; aicina Komisijas īpašo sūtni ES sankciju īstenošanā rūpīgi izmeklēt pret Krievijas struktūrām vērsto ES sankciju apiešanu, jo īpaši attiecībā uz divējāda lietojuma precēm saistībā ar tās agresijas karu pret Ukrainu; nosoda trešo valstu, tostarp Kubas, Serbijas un Sīrijas, karavīru klātbūtni Krievijas pusē tās agresijas karā pret Ukrainu un prasa viņus nekavējoties atsaukt;

15. uzsver, ka Viļņas NATO samita rezultātā tika skaidri apliecināts, ka Ukrainas nākotne ir aliansē; atzinīgi vērtē šī samita atbalsta paketi Ukrainai un NATO-Ukrainas padomes, kura pēc kara beigšanās gatavos Ukrainu dalībai NATO, izveidi, kas jāpabeidz pēc iespējas drīzāk; atbalsta pastāvīgos transatlantiskos centienus un koordināciju attiecībā uz militāro palīdzību un ieroču piegādi Ukrainai;

16. uzsver, ka ES un NATO saistības pret Ukrainu ir daļa no plašākas starptautiski koordinētas Ukrainas drošības garantiju paketes, kas paredz arī G7 izveidot daudzpusēju sistēmu sarunām par divpusējām drošības saistībām un pasākumiem attiecībā uz Ukrainu;

17. uzsver, ka ir svarīgi arī turpmāk aktivizēt LES 42. panta 7. punktu par savstarpējo palīdzību, un prasa spert konkrētus soļus, lai izveidotu patiesu ES solidaritātes politiku tostarp precizējot, kā tieši šī norma ir saskaņā ar Ziemeļatlantijas līguma 5. pantu, jo ne visas ES dalībvalstis ir NATO dalībnieces;

Eiropas aizsardzības stiprināšana, reaģējot uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu

18. uzsver Versaļas deklarācijā pausto ES valstu un valdību vadītāju apņemšanos sniegt Ukrainai visu tai nepieciešamo atbalstu un uzņemties lielāku atbildību par Eiropas drošību, stiprinot dalībvalstu un ES aizsardzības spējas, un pauž minētajam savu nelokāmu atbalstu; šajā sakarā mudina uzlabot koordināciju ar transatlantiskajiem sabiedrotajiem un NATO; uzskata, ka Stratēģiskais kompass ir jāatjaunina, lai tajā iekļautu pieredzi, kas gūta no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, kurš sākās dažas dienas pirms kompasa pieņemšanas, kā arī lai ņemtu vērā nesenos notikumus Tuvajos Austrumos; aicina ES un tās dalībvalstis pēc šādas pārskatīšanas, kurai būtu jākļūst par regulāru praksi, izpildīt Versaļas deklarācijā pausto apņemšanos, paātrinot Stratēģiskā kompasa pilnīgu īstenošanu, proti, ievērojami palielinot Eiropas militāro sadarbību industrijas un bruņoto spēku līmenī, lai padarītu Eiropas Savienību par spēcīgāku un spējīgāku drošības sniedzēju, kas ir sadarbspējīgs ar NATO un papildina to;

19. ņem vērā debates par kodolatturēšanu Eiropā un pieprasa konstruktīvu un atklātu Eiropas diskusiju par šo teritoriālās aizsardzības un atturēšanas pamatelementu, kas ir nepieciešams, lai ilgtermiņā garantētu Eiropas kontinenta un tā tautu drošību;

20. atgādina, ka, kā skaidri norādīts Stratēģiskajā kompasā, ES mērķis ir ātri un stabili rīkoties ikreiz, kad izceļas krīze, vajadzības gadījumā vienai pašai vai partnerībā, un ka Stratēģiskais kompass nedrīkst būt būtisku ieguldījumu ES drošības un aizsardzības spējās aizstājējs; uzsver, ka Stratēģiskā kompasa vērienīgos mērķus un starpposma mērķus var sasniegt tikai ar attiecīgu politisko gribu un rīcību dalībvalstu un ES iestāžu vārdā, kā arī vajadzības gadījumā ar nepieciešamajām finansiālajām iemaksām; tādēļ aicina dalībvalstis sistemātiski un regulāri veikt draudu analīzi;

21. atkārtoti apstiprina, ka, lai kļūtu par uzticamu ģeopolitisko dalībnieci, ES būtu jāreformē sava lēmumu pieņemšanas sistēma; pauž nožēlu par to, ka LES pārejas klauzulās paredzētais ātras, efektīvas un rezultatīvas ārpolitikas un drošības un aizsardzības rīcības potenciāls ir izmantots tikai ļoti ierobežotā apmērā; atkārtoti prasa Padomei pakāpeniski pāriet uz kvalificēta vairākuma balsošanu attiecībā uz lēmumiem vismaz tajās KĀDP un KDAP jomās, kurām nav militāru seku; atkārtoti prasa paredzēt regulāras ES aizsardzības ministru padomes sanāksmes un prasa izveidot kopīgu civilmilitāro štābu Eiropas līmenī, kurā apvienoti civilie un militārie instrumenti, lai pilnībā izmantotu ES integrēto pieeju krīžu pārvarēšanai, sākot no stratēģiskās plānošanas līdz faktiskai misijas vai operācijas norisei;

22. prasa nākamajā Komisijā iecelt aizsardzības savienības komisāru (ASK), kurš būtu atbildīgs par patiesas Eiropas aizsardzības savienības izveides pabeigšanu un visiem ar aizsardzību saistītajiem jautājumiem, tostarp KDAP, pēc tam, kad būs skaidri nošķirti uzdevumi, kas veicami komisāram un AP/PV; uzskata, ka ASK kopā ar Parlamentā izveidojamo pilntiesīgo Drošības un aizsardzības komiteju būtu kopīgi jāpārrauga atsevišķs un apjomīgs aizsardzības savienības budžets;

Stratēģiskais kompass: "RĪKOTIES"

23. atgādina attiecīgajām ES iestādēm un dalībvalstīm par viņu apņemšanos stiprināt MPĪC un sasniegt pilnīgas operatīvās spējas, tostarp nodrošinot piemērotas telpas, pietiekamu personālu un ES Militārā štāba reorganizāciju; prasa līdz 2025. gadam sasniegt tā pilnīgas operatīvās spējas, kā norādīts Stratēģiskajā kompasā, lai gan Padomes 2018. gada 19. novembra secinājumos par termiņu bija noteikts 2020. gads; turklāt pieprasa ievērojami palielināt MPĪC personālu — līdz pat 250 darbiniekiem; uzsver, ka steidzami jāizveido MPĪC kā vēlamā vadības un kontroles struktūra ES militārajām operācijām, tostarp turpmāko ātrās izvietošanas spēju (*RDC*) izmantošanai; uzsver, ka viens no četriem esošajiem valstu operatīvajiem štābiem arī var tikt norīkots šā uzdevuma veikšanai;

24. atkārto, cik svarīgi ir pilnībā izveidot *RDC*, kam krīzes situācijās sarežģītos apstākļos būtu pieejami vismaz 5 000 karavīri un būtiskas spējas atbilstoši *RDC* modulārajam raksturam, piemēram, glābšanas un evakuācijas uzdevumiem, pirmās klātbūtnes un stabilizācijas operācijām vai misiju pastiprināšanai uz laiku; uzskata, ka bez stingras politiskas apņemšanās un lielākiem resursiem ir apdraudēta iecere līdz 2025. gadam panākt, ka *RDC* var sākt savu darbību; aicina dalībvalstis ņemt vērā LES 44. panta īstenošanas praktisko kārtību *RDC* darbības uzsākšanas laikā, kā arī attiecīgā gadījumā citās KDAP operatīvajās darbībās, lai ļautu to dalībvalstu grupai, kuras vēlas un spēj, plānot un īstenot misiju vai operāciju ES ietvaros un tādējādi nodrošināt *RDC* ātru aktivizēšanu; atkārtoti norāda, ka *RDC* būtu jādarbojas ar atšķirīgiem darbības sākšanas rīkojumu termiņiem dažādām *RDC* daļām, proti dažām šīm daļām jāspēj uzsākt darbību 5 līdz 10 dienu laikā; norāda, ka precīzu minimālo karavīru skaitu varēs novērtēt tikai pēc tam, kad konceptuālie plānotāji būs izanalizējuši visus iespējamos scenārijus; uzskata, ka ES *RDC* ir liels potenciāls būtiski uzlabot un izmantot pieredzi, kas gūta no iepriekšējām ES kaujas vienībām, novērst un pārvarēt to dažādos trūkumus, stiprināt ES stratēģisko autonomiju un pozitīvi ietekmēt ES integrēto pieeju drošībai un mieram;

25. atzinīgi vērtē pirmās praktiskās *RDC* mācības 2023. gada *MILEX* (Krīzes pārvarēšanas militāro mācību) ietvaros, kas notika 2023. gada oktobrī Spānijā, un gaida turpmākas praktiskas mācības ar mērķi uzlabot spējas, palielināt sadarbspēju starp dalībvalstīm un efektīvi testēt *RDC* izmantošanu dažādos scenārijos; aicina dalībvalstis un EĀDD nodrošināt, ka šādas apmācības un sertifikācijas mācības var izmantot kopējo izmaksu mehānismu, lai nodrošinātu pienācīgu līdzdalību nākotnē;

26. uzsver, ka RDC būtu jāveido kā viens no ES militāro spēju veidiem reaģēšanai krīzes situācijās ar savu juridisko un institucionālo identitāti, lai varētu izveidot tādas RDC, kas ir pieejamas visu laiku un piedalās kopīgās mācībās ar mērķi kļūt par pastāvīgu spēku; norāda, ka, lai uzlabotu gatavību un sadarbspēju, RDC būtu jāveic regulāras kopīgas mācības stratēģiskā, kopīgo spēku un taktiskā līmenī ES satvarā, pamatojoties uz operatīviem scenārijiem un ievērojot vienotus apmācības un sertifikācijas standartus, piemēram, NATO standartus; uzsver, ka ESMŠ būtu jāizveido mācību grafiks, bet tās būtu jāplāno un jāveic MPĪC; aicina dalībvalstis apņemties līdz 2025. gadam būtiski samazināt kritiskos trūkumus stratēģiskajos veicinātājos, jo īpaši tos, kas ir saistīti ar RDC, piemēram, stratēģiskajā aviotransportā, satelītsakaros, medicīniskajos līdzekļos, kiberaizsardzības spējās, kā arī izlūkošanā un rekognoscēšanā; atzinīgi vērtē to, ka dalībvalstis nesen atrisināja spēku formēšanas nepietiekamības problēmu, kas ļauj RDC un to kaujas vienībām būt pilnībā kaujasspējīgām līdz 2025. gadam;

27. atgādina, ka ES ir izvirzījusi ilgtermiņa mērķi ievērojami palielināt vērienīgumu un strādāt pie tā, lai attīstītu savas spējas brīvprātīgi izvietot līdz pat 60 000 karavīru no dalībvalstīm ES vadītās operācijās, kā noteikts 1999. gada Helsinku pamatmērķī;

28. uzsver, ka ir steidzami nepieciešams būtiski uzlabot mūsu bruņoto spēku militāro mobilitāti un investēt tajā, par prioritāti nosakot investīcijas, kas novērš šaurās vietas un trūkstošās saiknes; atzinīgi vērtē dalībvalstu, sabiedroto, ES un NATO centienus veicināt militāro mobilitāti visā Centrāleiropā un Austrumeiropā; aicina dalībvalstis turpināt darbības militārās mobilitātes procedūru vienkāršošanas un saskaņošanas un atļauju piešķiršanas termiņu saīsināšanas virzienā, lai ES dalībvalstis varētu ātrāk rīkoties un palielināt reakcijas efektivitāti atbilstoši to aizsardzības vajadzībām un pienākumiem gan saistībā ar KDAP misijām un operācijām, gan valstu un daudznacionālām darbībām;

29. aicina stiprināt EAA, pārvaldīt progresīvu pētniecību un spēju attīstību un veicināt kopīgu iepirkumu, lai stiprinātu ES aizsardzības tehnoloģisko un rūpniecisko bāzi (*EDTIB*); vienlaikus neliekot šķēršļus jebkāda aprīkojuma publiskajam iepirkumam no līdzīgi domājošām valstīm; prasa uzlabot aizsardzības finansējumu, izpētot iespēju reformēt Eiropas Investīciju bankas aizdevumu politiku; pieprasa nodrošināt rūpniecībai labāku piekļuvi privātā sektora finansējumam, lai garantētu, ka Eiropas aizsardzības rūpniecībai stabili un pietiekamā apjomā ir pieejams gan publiskā, gan privātā sektora finansējums un investīcijas; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm apsvērt, ar kādiem parametriem izstrādāt finanšu produktu, kas atbalstītu investīcijas Eiropas drošībā, cita starpā arī attiecīgajās aizsardzības rūpniecības darbībās; atzinīgi vērtē Eiropas Investīciju bankas un Komisijas kopīgos centienus izveidot aizsardzības kapitāla mehānismu 175 miljonu EUR apmērā, lai stimulētu divējāda lietojuma tehnoloģiju izstrādi, atzinīgi vērtē jaunos pārskatītos budžeta deficīta fiskālos noteikumus, kas nodrošina papildu militāros izdevumus pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā;

30. aicina AP/PV un dalībvalstis nodrošināt stabilākas, elastīgākas un modulārākas KDAP misijas un operācijas, kas spēj pielāgoties mainīgajam drošības kontekstam, ņemot vērā integrētas pieejas principu, un kuru pamatā ir KDAP civilo un militāro dimensiju sinerģija un papildināmība; uzsver, ka ir svarīgi, lai civilās KDAP misijas koordinētu darbību ar citiem starptautiskajiem partneriem, kas veic līdzīgas darbības uzņēmējvalstī; uzsver, ka ir svarīgi noteikt skaidrus un sasniedzamus mērķus katrai misijai un operācijai, tos papildinot ar nepieciešamajiem finanšu, loģistikas un cilvēkresursiem atbilstīgi katra mērķa sasniegšanā panāktajam progresam; uzsver, ka ikviena misija un operācija ir pareizi jāpielāgo katras uzņēmējas valsts vajadzībām un prasībām, nodrošinot nepieciešamos apstākļus misijai noteikto mērķu sasniegšanai un ciešu partnerattiecību ar vietējiem iedzīvotājiem un valsts iestādēm saglabāšanai; uzsver, cik svarīgi misijām un operācijām ir principi "apmāci un aprīko" un "apmāci instruktorus", lai nodrošinātu to ilgtermiņa panākumus un ietekmi uz uzņēmējvalsti;

31. atzinīgi vērtē jaunā Civilās KDAP pakta pieņemšanu un apņemšanos palielināt civilo misiju efektivitāti, elastību un reaģētspēju, tostarp paātrinot lēmumu pieņemšanu, stiprinot operatīvo plānošanu, kā arī uzlabojot personāla atlasi un rekrutēšanu, liekot lielāku uzsvaru uz dzimumu līdztiesību un uzlabojot reaģēšanas instrumentus; uzskata, ka civilajām un militārajām misijām vairāk jākoncentrējas uz cilvēku drošības pamatelementiem; atzinīgi vērtē EĀDD un dalībvalstu apņemšanos ciešā saziņā ar Komisiju 2024. gadā izveidot regulāru un strukturētu civilo spēju attīstīšanas procesu;

32. aicina izstrādāt detalizētus ietekmes novērtējumus visām bieži veicamajām misijām un operācijām apvienojumā ar stratēģisko pārskatu, lai efektīvāk novērtētu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekmi uz uzņēmējvalsti, kā arī pārbaudītu, vai misijas un operācijas ir devušas vēlamo ietekmi; prasa šos ietekmes novērtējumus darīt zināmus Parlamentam; uzsver, ka visās misijās un operācijās ir vajadzīgi turpināmības noteikumi, lai vajadzības gadījumā nodrošinātu ilgtspējīgu izbeigšanu;

33. aicina Padomi un EĀDD savās KDAP misijās un operācijās iestrādāt kultūras mantojuma aizsardzības komponentu, lai piedāvātu palīdzību un iespējas izglītoties vietējiem partneriem par drošības apdraudējumiem saistībā ar kultūras mantojuma saglabāšanu un aizsardzību; aicina Padomi un EĀDD savās KDAP misijās un operācijās iekļaut preventīvās diplomātijas komponentu, lai labāk analizētu situācijas attiecīgajās teritorijās, novērstu konfliktu uzliesmojumu, eskalāciju, turpināšanos un atkārtošanos un darbotos par vidutāju pusēm, kas atrodas uz vardarbības robežas, palīdzot panākt izlīgumu un veidot noturīgas un iekļaujošas sabiedrības;

34. atgādina, ka dzimumu līdztiesības aspektu integrēšana un īstenošana ārējās attiecībās un programmas sieviešu, miera un drošības jomā īstenošana ir ES ilgtermiņa prioritātes; tādēļ uzstāj, ka ir svarīgi izpildīt visas uzņemtās saistības, tostarp tās, kas noteiktas ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānā (*GAP*) III (2020–2024) un Stratēģiskajā kompasā, tostarp visā civilajā un militārajā KDAP plānošanā un darbībās veicinot dzimumu līdztiesību un sistemātiski integrējot dzimumperspektīvu, izmantojot uz datiem balstītu dzimumu analīzi; šajā sakarā atzinīgi vērtē dzimumu līdztiesības konsultantu iecelšanu visās KDAP misijās un operācijās un dzimumu jautājumu kontaktpunktu tīkla izveidi; aicina pilnībā īstenot saistības, kas noteiktas jaunajā Civilās KDAP paktā, kurā paredzēts ievērojami palielināt starptautiskā personāla sieviešu līdzdalību civilajā KDAP, lai panāktu vismaz 40 % pārstāvību, vienlaikus cenšoties panākt dzimumu paritāti; tomēr uzsver, ka ir jādara vairāk, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesību un sieviešu pilnīgu un jēgpilnu līdzdalību KDAP, jo īpaši militārajās misijās; aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai samazinātu šķēršļus sieviešu karjerai aizsardzības spēkos; mudina EĀDD regulāri ziņot Drošības un aizsardzības apakškomitejai (SEDE) par progresu ar dzimumu saistītu darbību īstenošanā;

35. uzsver dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību būtisko nozīmi drošības un aizsardzības pasākumu pamataspektos; asi nosoda kara noziegumus pret civiliedzīvotājiem, jo īpaši seksuālas vardarbības kā kara līdzekļa izmantošanu; uzsver kiberdrošības pasākumu nozīmi konfliktu skarto sieviešu tirdzniecības uzraudzībā un novēršanā;

36. uzsver, ka papildus drošības garantiju sniegšanai un palīdzībai Ukrainai ir jāievieš pasākumi, lai risinātu garīgās veselības problēmas, kas kara rezultātā rodas un turpinās rasties militārpersonu un iedzīvotāju vidū;

37. atzinīgi vērtē 2023. gada jūnija kopīgo paziņojumu par jaunu skatījumu uz saikni starp klimatu un drošību, kurā izklāstītas konkrētas darbības, lai novērstu klimata pārmaiņu un vides degradācijas ietekmi uz drošību un Eiropas aizsardzību, tostarp KDAP; uzsver, ka ir jāturpina tā visaptveroša īstenošana, lai uzlabotu operatīvo efektivitāti, tostarp līdz 2025. gadam visās KDAP misijās un operācijās iesaistot vides konsultantus un palīdzot dalībvalstīm novērst visas nepilnības, šķēršļus un stimulus sagatavot savus bruņotos spēkus klimata pārmaiņām, kā prasīts Stratēģiskajā kompasā;

38. atkārtoti uzsver jauniešu un jaunatnes organizāciju svarīgo lomu miera un drošības uzturēšanā un veicināšanā un aicina EĀDD apņemties sistemātiskāk iesaistīt jauniešus savā jaunatnes, miera un drošības programmā;

39. uzsver, cik svarīgs ir pienācīgs, elastīgs un ilgtspējīgs finansējums visām drošības un aizsardzības programmām un iniciatīvām, tostarp KĀDP budžetam un EMM; pauž nožēlu par to, ka KĀDP budžets ir tikai nedaudz palielinājies, salīdzinot daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2014.–2020. gadam ar DFS 2021.–2027. gadam, savukārt KDAP misiju uzdevumu skaits ir pieaudzis; prasa ievērojami palielināt KĀDP budžeta finansējumu, iekļaujot īpašu KĀDP budžeta pozīciju civilā atbalsta mehānisma izveidei, lai partnervalstīm nodrošinātu ekipējumu un pakalpojumus un tās spētu uzlabot savas civilās spējas; atzinīgi vērtē Eiropadomes vienošanos pārskatītajā ES DFS par 64,6 miljardiem EUR palielināt finansējumu jaunajām prioritātēm, tostarp no jaunās platforma "Stratēģiskās tehnoloģijas Eiropai" (*STEP*) par 1,5 miljardiem EUR palielināt piešķīrumu Eiropas Aizsardzības fondam (EAF); aicina dalībvalstis saskaņā ar Stratēģisko kompasu nākt klajā ar atkārtotu novērtējumu par kopējo izmaksu tvērumu un noteikšanu un ar mācībām saistītajām izmaksām, lai stiprinātu solidaritāti un stimulētu dalību militārajās misijās un operācijās; turklāt aicina dalībvalstis grozīt EMM finansēšanas kārtību, lai nodrošinātu pienācīgu un ilgtspējīgu atbalstu partneriem, sabiedrotajiem un KDAP operācijām;

Stratēģiskais kompass: "INVESTĒT"

40. atzinīgi vērtē to, ka ES dalībvalstis un iestādes ir palielinājušas aizsardzības budžetus un vairāk investē aizsardzībā, un prasa maksimāli palielināt to ietekmi, lai nodrošinātu Eiropas bruņotajiem spēkiem vajadzīgās spējas, palielinot kopīgo iepirkumu apjomu un kopīgās investīcijas aizsardzības jomas pētniecībā un attīstībā; tomēr pauž nožēlu par to, ka ne Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, ne pašreizējās ES līmeņa aizsardzības rūpniecības programmas nav izraisījušas reālu pāreju uz to, lai sadarbība ES līmenī kļūtu par normu; mudina dalībvalstis veicināt sadarbību aizsardzības rūpniecības jomā un kā minimālos mērķrādītājus noteikt 35 % Eiropas sadarbīga aizsardzības aprīkojuma iepirkuma kritēriju un 20 % Eiropas sadarbīgas aizsardzības pētniecības un tehnoloģiju kritēriju, par ko vienojušās visas dalībvalstis Eiropas Aizsardzības aģentūrā un par ko tika paziņots jau 2007. gadā; turklāt pauž nožēlu par to, ka *EDIRPA* un *ASAP* finansēšanai Komisija izmantoja līdzekļus, kas bija paredzēti citām drošības un aizsardzības iniciatīvām vai citām programmām, tādējādi apdraudot citas esošās iniciatīvas un palielinot nepieciešamību DFS paredzēt papildu resursus 5. izdevumu kategorijai; aicina dalībvalstis un Komisiju piešķirt EĀDD papildu finanšu resursus un cilvēkresursus, lai nodrošinātu, ka tas var efektīvi pildīt savu ES diplomātiskā dienesta lomu, ņemot vērā ļoti nestabilo ģeopolitisko kontekstu un pēdējos gados pieaugušo pieprasījumu pēc tā ierobežotajām spējām; tomēr uzsver, ka lielākām investīcijām ir jābūt ilgtspējīgām un jānovērš jaunie apdraudējumi;

41. atgādina, ka ES un dalībvalstīm tagad ir visaptverošs instrumentu kopums, lai uzlabotu stratēģisku pieeju spēju attīstībai, proti, saskaņā ar Kopīgā aizsardzības iepirkuma darba grupas norādījumiem un iespēju izmantot EAA koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību (*CARD*), Spēju attīstības plānu (*CDP*) un aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi; uzsver, ka tagad ir pilnībā jāizmanto šo instrumentu potenciāls, jāpierāda to saskaņotība un efektivitāte un jāsniedz taustāmi rezultāti; aicina Komisiju un AP/PV nākt klajā ar atjauninātu aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi un identificēt spējas un programmas, kas līdz desmitgades beigām tiks izstrādātas ar ES atbalstu; atgādina, ka šajā nolūkā ir jāattīsta Eiropas spēju un bruņojuma politika; aicina Padomi un Komisiju palielināt investīcijas inovācijā aizsardzības jomā;

42. atzinīgi vērtē *CDP* 2023. gadam pārskatīšanu un prezentēšanu; pauž nožēlu par ierobežoto progresu spēju attīstībā kopš pirmā *CDP* 2008. gadā; uzsver, ka, jo īpaši ņemot vērā Krievijas nelikumīgo agresijas karu pret Ukrainu un draudus Eiropas drošībai, ir vajadzīgi spēcīgāki un vairāk apvienoti ES dalībvalstu centieni, lai atturētu agresorus un aizsargātu Eiropas iedzīvotājus un intereses;

43. uzskata, ka EAF diemžēl joprojām nav pietiekami finansēts, lai gan tas liecina par ES līmeņa rīcības pievienoto vērtību Eiropas aizsardzības jomā; iesaka paplašināt Komisijas priekšlikumu darbības jomu visās ar aizsardzību saistītajās ES politikas jomās, saskaņojot to ar dalībvalstīm; prasa papildus 1,5 miljardiem EUR, par ko ir panākta vienošanās, palielināt EAF budžetu vēl par 1 miljardu EUR, kas ir daļa no priekšlikuma par STEP; mudina panākt maksimālu konsekvenci un koordināciju starp dažādām iniciatīvām drošības un aizsardzības jomā, piemēram, citu starpā CARD, EAF, EDIRPA, ASAP, PESCO un Militāro mobilitāti, lai novērstu pārklāšanos, garantētu efektīvas publiskās investīcijas un novērstu kritisko spēju trūkumu;

44. uzsver, ka ir svarīgi samazināt atkarību kritiski svarīgo tehnoloģiju jomā un vērtības ķēdēs, lai ES virzītos uz lielāku tehnoloģisko autonomiju un spētu izstrādāt, ražot un ieviest pati savas tehnoloģijas kritiski svarīgās jomās; šajā sakarā atzinīgi vērtē Kritiski svarīgo izejvielu aktu, kam ir izšķiroša nozīme Versaļas deklarācijas principu izpildē un Eiropas aizsardzības rūpniecības piegādes ķēžu noturības stiprināšanā; uzsver, ka kopīga iepirkuma veicināšana Eiropas līmenī ir loģisks EAF papildinājums, jo aptver visu ciklu no pētniecības un izstrādes līdz iepirkumam, tādējādi konsolidējot pieprasījumu, kas uzlabo dalībvalstu bruņoto spēku sadarbspēju, nodrošinot apjomradītus ietaupījumus un galu galā stiprinot Eiropas aizsardzību; norāda, ka aizsardzībai paredzēti ražojumi, ja iespējams, būtu jāmontē Eiropas uzņēmumos, tādējādi atbalstot Eiropas rūpniecību, jo īpaši MVU;

45. uzsver, ka *EDIRPA* un *ASAP* var būt tikai pirmais solis ceļā uz to, lai uzlabotu *EDTIB* kapacitāti apgādāt dalībvalstis ar nepieciešamajiem izstrādājumiem vajadzīgajos daudzumos, un tas būtu jāpapildina ar turpmākām iniciatīvām, tostarp ar Eiropas aizsardzības industriālo stratēģiju (*EDIS*), kas apvienota ar iecerēto ilgtermiņa un visaptverošu EAIP, kurai ir jānodrošina pienācīgs finansējums, kā arī ar efektīvu tiesisko regulējumu, kura mērķis ir veicināt inovāciju un ražošanu un nodrošināt pārdomātākas un efektīvākas publiskās investīcijas; šajā sakarā aicina ES dalībvalstis gaidāmajā DFS pārskatīšanā nodrošināt nepieciešamos līdzekļus visiem Eiropas aizsardzības instrumentiem; pauž nožēlu par to, ka Komisija joprojām nav ierosinājusi EAIP; prasa ātri un efektīvi īstenot *EDIRPA* un *ASAP*; pilnībā atbalsta ierosinājumu izveidot kopēju aizsardzības fondu 100 miljardu EUR apmērā, kura mērķis būs nekavējoties palielināt ieroču un munīcijas iekšzemes ražošanu un kuru finansēs ar Eiropas obligācijām; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk iesniegt konkrētu priekšlikumu šajā sakarā;

46. aicina Komisiju izmantot Eiropas Savienības Militārās komitejas (ESMK) speciālās zināšanas aizsardzības rūpniecības prioritāšu noteikšanā un aizsardzības iniciatīvu formulēšanā, lai rūpniecības nozarē nodrošinātu atbilstību militārajām vajadzībām;

47. aicina dalībvalstis palielināt savus aizsardzības izdevumus un nodrošināt to ilgtspējīgu apmēru, lai pielāgotos pašreizējai ģeopolitiskajai situācijai un novērstu būtiskos draudus Savienības drošībai; aicina ES NATO dalībvalstis palielināt savus militāros budžetus, pamatojoties uz savu vajadzību novērtējumu, un vismaz 2 % no IKP tērēt labi koordinētā un visaptverošā veidā, kas panāktu apjomradītus ietaupījumus un sadarbspēju, arī atceroties, ka ievērojami pieaug citu konkurentu, piemēram, Krievijas un Ķīnas, izdevumi aizsardzībai, un lai novērstu trūkumus un izpildītu prasības visās jomās, kas izriet no strīdīgākas drošības kārtības, un ņemot vērā agrāko investīciju nepietiekamību un inflācijas spirāles ietekmi uz aizsardzības budžetiem; uzsver *EDTIB* būtisko lomu aprīkojuma nodrošināšanā dalībvalstu bruņotajiem spēkiem, lai tie varētu aizsargāt Eiropas pilsoņus un intereses;

48. uzsver, ka Eiropas bruņotie spēki saskaras ar nopietnām rekrutēšanas un cilvēku noturēšanas problēmām; uzskata, ka šīs problēmas ir jāanalizē, un tādēļ aicina AP/PV uzdot ESMK vākt un analizēt datus par šiem jautājumiem visās ES dalībvalstīs, lai apzinātu iespējamos pretpasākumus; norāda, ka patiesu Eiropas aizsardzības savienību nevar izveidot bez kopējas militārās kultūras, un tādēļ aicina AP/PV uzdot Eiropas Drošības un aizsardzības koledžai (EDAK) modernizēt un paplašināt dalībvalstu bruņoto spēku militārā personāla izglītības moduļus;

49. uzsver *PESCO* nozīmi ES aizsardzības spēju uzlabošanā un atzinīgi vērtē progresu, kas līdz šim panākts *PESCO* iniciatīvas projektos, piemēram, kiberaizsardzībā, bezpilota sistēmās, medicīniskajos pakalpojumos un ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro draudu uzraudzībā, kā arī tālāku progresu, kas panākts projektos visās militārajās jomās, kā norādīts *PESCO* sekretariāta gada ziņojumā par projektu progresu; tomēr pauž nožēlu, ka dalībvalstis vēl arvien pilnībā neizmanto *PESCO* struktūru un ka šādas sadarbības īstenošanas rezultāti joprojām krietni atpaliek no iecerētā; aicina AP/PV un dalībvalstis pastāvīgi rūpīgi izvērtēt projektus un to perspektīvas, cita starpā paredzot arī iespēju apvienot, pārgrupēt un pat pārtraukt projektus, kuru īstenošana nav pietiekami rezultatīva, un tā vietā ieguldīt spēkus nelielā skaitā prioritāru projektu, kas sagatavoti tā, lai novestu pie konkrētām darbībām, kā apgalvots Stratēģiskajā kompasā; pauž dziļu nožēlu, ka Parlamentam nav attiecīgas iespējas pienācīgi pārbaudīt *PESCO* projektus; aicina dalībvalstis regulāri, vismaz divas reizes gadā, sniegt Parlamentam novērtējumu par *PESCO* ietvaros panākto progresu;

50. aicina Padomi sākt projektu, ar ko izveido Eiropas Civilo miera korpusu, kas apkopotu institucionālo un neinstitucionālo aktoru pieredzi konfliktu novēršanā, miermīlīgā risināšanā un samierināšanā ar mērķi ES civilo krīžu pārvarēšanu padarīt uzticamāku, konsekventāku, efektīvāku, elastīgāku un redzamāku.

Stratēģiskais kompass: "PROGNOZĒT un NODROŠINĀT"

51. uzsver, ka Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir daļa no plašākas stratēģijas, kuras mērķis ir graut noteikumos balstītu starptautisko kārtību; prasa ES uzlabot savas spējas reaģēt uz hibrīdkaru, tostarp atklāt Krievijas īstenotu hibrīdkaru un reaģēt uz to, kā arī atklāt citus valstu un nevalstiskos dalībniekus, kuri veic mūsu intereses, vērtības un drošību apdraudošas *FIMI* kampaņas, cita starpā izplatot nepatiesus vēstījumus par ES vai stratēģiskās vietās vēršoties pret KDAP misijām un operācijām; pauž nopietnas bažas par apdraudējumiem, ko demokrātiskajiem procesiem, jo īpaši pirms vēlēšanām, rada MI dezinformācijas un manipulēšanas ar informāciju kampaņas, kurās cita starpā tiek veidotas viltus tīmekļa vietnes un radīti viltoti attēli; aicina Komisiju un EĀDD cieši sadarboties ar privāto sektoru, pilsonisko sabiedrību un akadēmisko un tehnisko kopienu, lai cīnītos pret šīm ļaunprātīgas ietekmes kampaņām un novērstu jauno tehnoloģiju izmantošanu par ieroci;

52. šajā sakarā aicina visas dalībvalstis un ES kandidātvalstis īstenot ieteikumus, kas sniegti Parlamenta rezolūcijās par ārvalstu iejaukšanos visos demokrātiskajos procesos Eiropas Savienībā, tostarp dezinformāciju ([24]);

53. uzsver, ka Ķīna ir nodibinājusi bezlimitu draudzību ar Krieviju, kas ietver tehnoloģiju un militāro spēju nodošanu ievērojamos mērogos un rada arvien vairāk drošības problēmu ES, jo īpaši kiberjomā un *FIMI* jomā; uzsver, ka ES ir jāstiprina savu kritisko infrastruktūru drošība un integritāte, mazinot risku un veicinot ES tehnoloģisko izcilību kritiski svarīgās nozarēs, tostarp pasākumus, ar kuriem ierobežo vai izslēdz augsta riska piegādātājus, īpaši ar Ķīnas valdību saistītus dalībniekus;

54. atgādina, ka atkarība no augsta riska kritiski svarīgu ražojumu ar digitāliem elementiem piegādātājiem rada stratēģisku risku, kam būtu jāpievēršas Savienības līmenī; uzsver, ka ir jāturpina stiprināt ĀTI izvērtēšanas procedūras ar pienācīgas pārbaudes standartiem, lai noteiktu valstu valdību ietekmi, kas būtu pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts KĀDP satvarā saskaņā ar LES V sadaļu, uz investoriem ES kritiskajā infrastruktūrā, piemēram, Eiropas ostās un zemūdens kabeļos Baltijas jūrā, Vidusjūrā un Arktikas jūrās; uzsver, ka šai pieejai būtu vienlīdz jāattiecas uz kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm; uzskata, ka ir vajadzīgi vēl citi tiesību akti, ar ko efektīvi aizsargāt Eiropas informācijas un sakaru tehnoloģijas piegādes ķēdes drošību pret risku radošiem piegādātājiem un kiberdarbību sekmētām intelektuālā īpašuma zādzībām; aicina izveidot Eiropas satvaru ar mērķi stingri regulēt un noteikt minimālos standartus un nosacījumus attiecībā uz tāda intelektuālā īpašuma un tehnoloģiju eksportu, kas ir kritiski svarīgi Savienības drošībai un aizsardzībai, tostarp arī divējāda lietojuma preču eksportu;

([24]) (2020/2268(INI)) un (2022/2075(INI));
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0064_LV.html;
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0219_LV.html.

55. pauž bažas par Ķīnas agresīvo militāro pozicionēšanos Dienvidķīnas jūrā, tostarp būvējot salas, iebiedējot un tās jūras spēkiem, krasta apsardzei un jūras milicijai veicot bīstamus manevrus, kā arī par tās nerimstošo militāro spiedienu, uzbrukumu simulējošām mācībām, gaisa telpas pārkāpumiem un citām "pelēkās zonas" militārajām darbībām, tostarp kiberkampaņām un dezinformācijas kampaņām pret Taivānu; prasa nodrošināt lielāku koordinēto klātbūtni jūrā un spēju veidošanu ar ES partneriem šajā reģionā; aicina Ķīnu pārtraukt visas šīs darbības, kas apdraud visa reģiona stabilitāti un plašākā kontekstā tieši ietekmē Eiropas drošību; mudina dalībvalstis palielināt kuģošanas brīvības operāciju biežumu Taivānas šaurumā un padziļināt drošības dialogus ar Taivānu, lai atturētu Ķīnas agresiju pret šo demokrātisko salu; uzsver sadarbību ar Taivānu un tās speciālo zināšanu un tehnoloģisko priekšrocību cīņā pret Ķīnas kiberdraudiem izmantošanu, ņemot vērā reģionālos un ES drošības jautājumus; atzinīgi vērtē neseno Ķīnas un ASV vadītāju vienošanos atsākt augsta līmeņa tiešu saziņu starp abu valstu militārajām struktūrām;

56. norāda, ka lielu daļu no Āfrikas infrastruktūras, tostarp tās sakaru infrastruktūru, ir finansējuši un būvējuši Ķīnas valsts uzņēmumi; pauž bažas par to, ka šis Ķīnas īstenotais modelis ir nepārprotami pievilcīgs daudzām valstīm, kuras nevar izpildīt ES prasības, lai piekļūtu līdzvērtīgam finansējuma apmēram, un tādējādi paplašina Ķīnas ietekmi un kaitē ES partnerībām; šajā sakarā pauž stingru pārliecību, ka ES būtu vēl vairāk jāuzlabo sadarbība ar Āfrikas partneriem un jāpalielina gan tās sniegtā atbalsta pamanāmība, gan taustāmie ieguvumi vietējiem iedzīvotājiem; prasa izstrādāt ilgtermiņa un tālredzīgu ES drošības stratēģiju attiecībā uz Ķīnu, Vidusjūras reģionu un Āfriku;

57. prasa panākt papildu progresu ES hibrīddraudu novēršanas rīkkopas tālākā uzlabošanā, jo īpaši pievēršoties darbībām, kas saistītas ar kiberuzbrukumiem un *FIMI*, un pārskatīt ES kiberdiplomātijas rīkkopas īstenošanas vadlīnijas; atzinīgi vērtē Stratēģiskajā kompasā un jaunajā Civilajā paktā ietverto apņemšanos līdz 2024. gadam nodrošināt vajadzīgās spējas, lai civilās KDAP misijas un operācijas varētu reaģēt uz hibrīduzbrukumiem, tostarp *FIMI* un kiberuzbrukumiem, kā arī izstrādāt saskaņotu un skaidru komunikācijas stratēģiju; atkārtoti norāda, ka visām KDAP misijām un operācijām ir nekavējoties jānodrošina zinātība un spējas drošu informācijas un sakaru tehnoloģiju jomā, lai tām būtu droša komunikācija uz vietas savā starpā un ar visām ES iestādēm; šajā sakarā atzinīgi vērtē EĀDD un dalībvalstu apņemšanos līdz 2025. gadam īstenot ātri izvietojamu sakaru un informācijas sistēmu, lai operāciju norises vietā droši savienotu spēku un misiju štābus ar Briseli; atzīst, ka šajā ziņā svarīga nozīme būs jaunām revolucionārām tehnoloģijām, piemēram, kvantu datošanai un MI; aicina EĀDD un Komisiju pastiprināt sadarbību un koordināciju ar citām līdzīgi domājošu partneru un organizāciju misijām un operācijām, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas miera uzturēšanas operācijām, lai uz vietas apkarotu *FIMI* operācijas;

58. aicina dalībvalstis un EĀDD kā daļu no paplašinātajām pilnvarām uzņēmējās valstīs un noturības pret hibrīddraudiem un *FIMI* atjaunināt savas stratēģijas un veikt konkrētus pasākumus nolūkā visās ES delegācijās un KDAP misijās un operācijās sistemātiski iekļaut finanšu resursus un cilvēkresursus, instrumentus un apmācību, kuru mērķis ir apkarot ar *FIMI* saistītus apdraudējumus; prasa uzlabot pamanāmību un stratēģisko komunikāciju par KDAP misiju ieguvumiem, klātbūtni un lomu;

59. aicina dalībvalstis, EĀDD un Komisiju apsvērt iespēju izveidot labi apgādātu un neatkarīgu struktūru, kuras uzdevums būtu apzināt, analizēt un dokumentēt *FIMI* draudus ES kopumā, lai uzlabotu situācijas apzināšanos un draudu izlūkdatu apmaiņu, attīstītu spējas atklāt draudu izcelsmi un izstrādātu pretpasākumus saistībā ar *FIMI*; uzskata, ka šī struktūra kalpotu par atsauces punktu un speciālo zināšanu centru, kas atvieglo un veicina operatīvo apmaiņu starp dalībvalstu iestādēm, ES iestādēm un ES aģentūrām, kā arī nodrošina paraugprakses apmaiņu ar līdzīgi domājošiem partneriem visā pasaulē; uzsver, ka šai struktūrai būtu jāpadara skaidrāka un nozīmīgāka tā loma, kuru pilda EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļa un tās darba grupas kā ES diplomātiskā dienesta stratēģiskās struktūras, un jānovērš darbību pārklāšanās;

60. uzsver, ka, lai apkarotu augošos draudus un trešo valstu pret Eiropu vērsto vēstījumu pastiprināšanos ES kaimiņvalstīs, ES ir jāpastiprina centieni atbalsta, apmācības un spēju veidošanas nodrošināšanā līdzīgi domājošiem partneriem, tostarp vēršoties pret *FIMI* kampaņām; aicina palielināt noturību pret dezinformāciju un postošām kampaņām, kas vērstas uz demokrātisko procesu graušanu un šķelšanos veidošanu, un mudināt kandidātvalstis veikt izšķirošus pasākumus, lai vērstos pret manipulatīvu dezinformāciju, ļaunprātīgu propagandu un citiem hibrīddraudiem; prasa veikt stratēģiskus un proaktīvus pasākumus, lai apkarotu hibrīddraudus un novērstu trešo pušu iejaukšanos pievienošanās sarunvalstu politiskajos, vēlēšanu un citos demokrātiskajos procesos, jo īpaši ļaunprātīgas darbības ar mērķi manipulēt ar sabiedrisko domu un apdraudēt Eiropas integrāciju;

61. nosoda un pauž bažas par privātu militāro uzņēmumu (PMU) un tādu valsts sponsorētu pastarpinātu spēku kā Vāgnera grupa, un citu bruņotu grupējumu, paramilitāru grupējumu un pastarpinātu spēku hibrīdkara darbībām, ietekmējot situāciju vairākās valstīs visā pasaulē; aicina EĀDD kopā ar līdzīgi domājošiem partneriem izveidot iniciatīvu, lai pretotos tādām ļaunprātīgām nevalstiskām un valsts sponsorētām grupām kā Vāgnera grupa; uzsver, ka esošajiem ES instrumentiem būtu jāietver reaģēšana, piemēram, sankcijas, kas vērstas pret trešo valstu finansējumu vai sadarbību ar privātiem militāriem uzņēmumiem neaizsargātos reģionos;

62. nosoda agresijas rīcībpolitikas, tostarp Azerbaidžānas iepriekš izplānoto militāro uzbrukumu Kalnu Karabahai; atgādina, ka šis uzbrukums seko mēnešiem ilgai organizētai Kalnu Karabahā dzīvojošo armēņu turēšanai badā un izolācijā, kas tika veikta, bloķējot Lačinas koridoru; uzsver, ka tā saucamie Krievijas miera uzturētāji uz vietas neveica nekādas darbības, lai izbeigtu šo blokādi vai apturētu Azerbaidžānas militāro uzbrukumu Kalnu Karabahai; nosoda militāro atbalstu, ko Azerbaidžānai sniedz trešās valstis; pauž nopietnas bažas par sekām, ko civiliedzīvotājiem rada *de facto* etniskā tīrīšana; atkārtoti pauž viedokli, ka Azerbaidžānas uzbrukums nevar palikt bez sekām, un prasa ES piemērot sankcijas pret Azerbaidžānas iestādēm, kas ir atbildīgas par daudzkārtējiem pamiera pārkāpumiem, un apturēt saprašanās memorandu par enerģētiku; prasa ES apturēt sarunas par jaunu partnerības nolīgumu ar Azerbaidžānu, ņemot vērā nesenos notikumus un šīs valsts dramatisko cilvēktiesību situāciju;

63. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidota Eiropas Savienības civilā misija Armēnijā (*EUMA*), kuras mērķis ir palīdzēt palielināt drošību reģionā, samazinot incidentu skaitu konfliktu skartajos un pierobežas reģionos Armēnijā, samazināt riska līmeni iedzīvotājiem, kas dzīvo šādās teritorijās, un tādējādi veicināt Armēnijas un Azerbaidžānas attiecību normalizēšanos uz vietas, vienlaikus palielinot ES pamanāmību reģionā; atzinīgi vērtē Padomes vienošanos stiprināt misijas novērošanas spējas, palielinot tās klātbūtni uz vietas; aicina Padomi pagarināt tās izvietošanas laiku vēl uz pieciem gadiem un paplašināt tās ģeogrāfisko darbības jomu, lai eventuāli iekļautu Armēnijas un Turcijas robežu;

64. aicina EĀDD būt gatavam sniegt nepieciešamo tehnisko palīdzību Armēnijai, izmantojot EMM instrumentu, lai Armēnija varētu pārskatīt savas pašreizējās militārās alianses, jo tas stiprinātu Armēnijas noturību saistībā ar drošības, neatkarības un suverenitātes nodrošināšanu un novestu pie visaptverošākas un ciešākas sadarbības aizsardzības jomā starp pusēm; atzinīgi vērtē Armēnijas lēmumu pievienoties Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtiem; prasa EĀDD konfidenciāli iesniegt *EUMA* ziņojumus par situāciju uz vietas Parlamenta Ārlietu komitejai (AFET) un Drošības un aizsardzības apakškomitejai (SEDE);

65. aicina Padomi būt gatavai piemērot mērķtiecīgas un individuālas sankcijas agresijas veicējiem, tostarp, bet ne tikai, prezidenta I. Alijeva tuvākajām politiskajām un militārajām aprindām, un apturēt naftas un gāzes importu no Azerbaidžānas, ja Azerbaidžāna veiks militāru agresiju pret Armēnijas teritoriālo integritāti;

66. atzinīgi vērtē ES KDAP partnerības misijas izvietošanu Moldovas Republikā (*EUPM* Moldova), kas ir pirmā KDAP civilā misija, kuras mērķis ir stiprināt Moldovas drošības sektora noturību krīžu pārvarēšanā un cīņā pret hibrīddraudiem; uzsver šīs inovatīvās KDAP misijas nozīmi un aicina dalībvalstis nodrošināt specializētās zināšanas un spējas, kas vajadzīgas misijai, lai atbalstītu Moldovu Krievijas vestā hibrīdkara apstākļos; aicina EĀDD izpētīt iespēju izveidot līdzīgas misijas citās ES kandidātvalstīs, asociētajās valstīs un partnervalstīs, lai palielinātu to noturību pret hibrīddraudiem, tostarp kiberdraudiem un *FIMI*;

67. atkārtoti pauž ES atbalstu Moldovas Republikas suverenitātei un teritoriālajai integritātei un centieniem 5+2 sarunu procesā panākt Piedņestras konflikta miermīlīgu, ilgstošu un visaptverošu politisku atrisinājumu, kas balstītos uz Moldovas Republikas suverenitātes un teritoriālās integritātes tās starptautiski atzītajās robežās ievērošanu, paredzot īpašu statusu Piedņestrai, un kas nodrošinātu cilvēktiesību aizsardzību arī konstitucionālo iestāžu pašlaik nekontrolētajās teritorijās; pauž bažas par to, ka Piedņestra joprojām ir drošs patvērums cilvēku kontrabandistiem un organizētajai noziedzībai, vienlaikus atzīstot, ka ES Robežu palīdzības misijai Moldovā un Ukrainā (*EUBAM*) ir svarīga loma, palīdzot atsākt dzelzceļa kravu pārvadājumus caur Piedņestru, un tā ir vairākkārt kavējusi kontrabandas operācijas;

68. atzinīgi vērtē Padomes 2023. gada 4. maija lēmumu no EMM piešķirt 40 miljonus EUR Moldovas Republikas bruņoto spēku atbalstam un 30 miljonus EUR Gruzijas aizsardzības spēku atbalstam; uzsver, ka ir jāturpina palielināt atbalstu šīm partnervalstīm atbilstoši to vajadzībām;

69. stingri nosoda Krievijas Federācijas īstenoto Gruzijas Abhāzijas un Chinvali/Dienvidosetijas reģionu nelikumīgo okupāciju un uzsver, ka Krievijas Federācija turpina nelikumīgo okupāciju un faktisku kontroli pār okupētajām Gruzijas teritorijām, izmantojot savu militāro klātbūtni, turpinot uzstādīt dzeloņstiepļu žogus un citus mākslīgus šķēršļus okupācijas robežlīnijā un veicot Gruzijas pilsoņu biežas nelikumīgas aizturēšanas un nolaupīšanas un citus cilvēktiesību pārkāpumus šajās teritorijās; stingri nosoda Krievijas plānus būvēt pastāvīgu jūras spēku bāzi Melnās jūras Očamčiras ostā okupētajā Abhāzijas reģionā un aicina starptautisko sabiedrību atbalstīt visus centienus sodīt par šo rupju Gruzijas suverenitātes un teritoriālās integritātes pārkāpumu; aicina Krievijas Federāciju pildīt savas starptautiskās saistības, ko paredz ar ES starpniecību 2008. gada 12. augustā noslēgtā vienošanās par pamieru, jo īpaši saistības izvest visu militāro un drošības personālu no okupētajām Gruzijas teritorijām un ļaut tajās izveidot starptautiskus drošības mehānismus, kā arī ļaut ES Uzraudzības misijai (*EUMM*) saskaņā ar tās pilnvarām netraucēti piekļūt visai Gruzijas teritorijai; atkārtoti prasa ES turpināt iesaistīties Krievijas un Gruzijas konflikta miermīlīgā risināšanā, veiksmīgi izmantojot visus pieejamos instrumentus, tostarp īpašo pārstāvi Dienvidkaukāzā un saistībā ar krīzi Gruzijā, Ženēvas starptautiskās apspriedes, starpgadījumu novēršanas un reaģēšanas mehānismus, *EUMM*, kā arī neatzīšanas un iesaistes rīcībpolitiku; atzinīgi vērtē ES palīdzību Gruzijai, izmantojot EMM, un prasa ES turpināt iesaistīties drošības sadarbībā ar Gruziju visās prioritārajās jomās, kas noteiktas Stratēģiskajā kompasā, jo īpaši, lai stiprinātu Gruzijas drošības sektora noturību krīžu pārvarēšanas jomā, hibrīddraudu novēršanā un aizsardzības spēju uzlabošanā;

70. atzinīgi vērtē *EUFOR Althea* Bosnijā un Hercegovinā pilnvaru pagarināšanu un uzsver tās darba nozīmi Bosnijas un Hercegovinas bruņoto spēku (*AFBiH*) apmācībā un atbalstīšanā; turklāt atzinīgi vērtē sadarbības un apmācības līgumu 2023. gadam, kas noslēgts starp *AFBiH* un *EUFOR*; aicina Bosniju un Hercegovinu strādāt, lai izveidotu etniski daudzveidīgas *AFBiH* vienības; atgādina par ES iesaistīšanos atbalstā Bosnijas un Hercegovinas aizsardzības spēju veidošanai, jo īpaši par 20 miljoniem EUR, kas līdz šim piešķirti no EMM; atbalsta to, ka ANO Drošības padome pagarināja *EUFOR Althea* kā stabilas un pārbaudītas misijas pilnvaras; stingri nosoda jebkādu šķeltniecisku un/vai separātisku retoriku, kas vēl vairāk veicina pieaugošo šīs valsts neaizsargātību, un uzsver, ka kandidātvalsts statuss ir Bosnijas un Hercegovinas ievēlēto pārstāvju iespēja un pienākums attaisnot pilsoņu cerības un konkrēti uzlabot parasto iedzīvotāju ikdienas dzīvi; prasa vēl vairāk stiprināt *EUFOR Althea*, jo īpaši izvietojot papildu karaspēku un aktīvus, kā arī izveidojot uzticamu klātbūtni Brčko rajonā;

71. atzinīgi vērtē to, ka lielākā daļa Rietumbalkānu valstu, izņemot Serbiju, ir sasniegušas augstu saskaņotības līmeni ar KĀDP; aicina Rietumbalkānus jēgpilni piedalīties ES iniciatīvās par aizsardzības spēju kopīgu attīstīšanu un iepirkumiem; aicina noslēgt administratīvas vienošanās starp EAA un Rietumbalkānu valstīm, kuras vēl nav sasniegušas šo atskaites punktu; atzinīgi vērtē Kosovas spēku (*KFOR*) pastāvīgo klātbūtni Kosovā un aicina ES Tiesiskuma misiju Kosovā (*EULEX*) stiprināt sadarbību ar *KFOR*, lai novērstu organizētās noziedzības grupējumu, paramilitāro grupējumu un citu graujošu spēku veiktu Kosovas destabilizēšanu;

72. atzīst Izraēlas tiesības uz pašaizsardzību, kas noteiktas un ierobežotas starptautiskajās tiesībās, un uzsver, ka tāpēc Izraēlai, veicot savas darbības, ir stingri jāievēro starptautiskās humanitārās tiesības; atkārtoti pauž stingru ES atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas darbam; uzsver, ka ir svarīgi nošķirt, no vienas puses, palestīniešu tautu ar tās leģitīmajiem centieniem un, no otras puses, teroristu organizāciju "Hamās" ar tās terora aktiem; aicina atvērt kanālus humānās palīdzības sniegšanai civiliedzīvotājiem Gazas joslā un turēt šos kanālus pastāvīgi atvērtus; atkārtoti pauž stingru atbalstu sarunu ceļā rastam divu valstu risinājumam, kas balstās uz 1967. gadā noteiktajām robežām un paredz divu suverēnu un demokrātisku valstu līdzāspastāvēšanu mierā un garantētā drošībā ar Jeruzalemi kā abu valstu galvaspilsētu un pilnībā ievēro starptautiskās tiesības; prasa rūpīgi izmeklēt Irānas, Kataras un Krievijas lomu terorisma finansēšanā un atbalstīšanā reģionā; stingri iebilst pret Turcijas prezidenta nesenajiem paziņojumiem, kuros viņš maldīgi apgalvoja, ka "Hamās" nav teroristu organizācija, un pauž vilšanos par tiem;

73. atbalsta ES policijas un tiesiskuma misijas okupētajā palestīniešu teritorijā (*EUPOL COPPS*) un ES Robežu palīdzības misijas Rafā pašreizējo darbu, palīdzot palestīniešu iestāžu drošības un tieslietu sektora reformā un integrētajā robežu pārvaldībā; atzinīgi vērtē to misiju ierēdņu un darbinieku darbu, kas turpina strādāt ārkārtīgi sarežģītos apstākļos; aicina EĀDD un dalībvalstis pārskatīt abu misiju pilnvaras un stiprināt to turpmāko lomu, ņemot vērā pašreizējo situāciju un to unikālo stāvokli, proti, ka tās uztur dialogu gan ar Izraēlas Valsti, gan Palestīniešu pašpārvaldi, lai stiprinātu ES miera centienus;

74. atzinīgi vērtē kopīgo paziņojumu par ES kiberaizsardzības politiku un aicina dalībvalstis saglabāt apņēmību un īstenot Komisijas ierosināto vērienīgo, bet reālistisko pasākumu kopumu, tostarp priekšlikumu kibersolidaritātes aktam, kas paredz uzlabot to spēju atklāt kiberdrošības apdraudējumus un incidentus ES un reaģēt uz tiem, bet arī uzlabot informācijas kopīgošanu un atbalstīt augstas kvalitātes izlūkdatu iegūšanu kopā ar īpaši šim nolūkam paredzētām platformām, resursiem un finansējumu; norāda, ka savstarpēja sadarbība starp ES dalībvalstīm, kā arī ar mūsu sabiedrotajiem un partneriem visā pasaulē ir būtiska mūsu kiberdrošībai; mudina ievērot piesardzību, kopīgojot datus, kuriem vajadzētu būt pieejamiem tikai partneriem ar vienādām vērtībām, savukārt pārvaldība un infrastruktūra būtu jāuztic uzticamiem uzņēmumiem un pakalpojumu sniedzējiem; šajā sakarā norāda, ka *Huawei* tehnoloģijas izmantošana 5G izstrādē nopietni apdraud ES kibernoturību;

75. prasa stiprināt ES iestāžu noturību un spējas kiberuzbrukumu apkarošanā, kas ir svarīgs drošības jautājums, jo īpaši pirms ES vēlēšanām;

76. prasa Savienībai veikt efektīvus pasākumus, lai aizsargātu Eiropas kritisko infrastruktūru, vērtīgas piegādes ķēdes un demokrātiskās iestādes pret hibrīddraudiem; prasa ES ieviest efektīvas uzraudzības un novērošanas sistēmas kritiskajai infrastruktūrai, piemēram, cauruļvadiem un optiskās šķiedras kabeļiem, lai nodrošinātu uzbrukumu nepieļaušanu un ātru atklāšanu;

77. atzinīgi vērtē konstatējumus un vērienīgos mērķus ieteikumos, kas ierosināti jaunajā ES kosmosa stratēģijā drošības un aizsardzības jomā; uzskata, ka droša, aizsargāta un autonoma piekļuve kosmosam ir kritiski svarīgs ES drošības un aizsardzības aspekts, par ko liecina šādas piekļuves nozīme Krievijas agresijas karā pret Ukrainu; šajā sakarā atzinīgi vērtē stratēģijā izklāstīto priekšlikumu izstrādāt klasificētu ikgadēju kosmosa apdraudējumu analīzes dokumentu;

78. atgādina, ka ir jāuzlabo apmaiņa ar izlūkdatiem un informāciju starp dalībvalstīm un ES iestādēm, tostarp Parlamentu, lai uzlabotu situācijas apzināšanos, labāk prognozētu un novērstu kolektīvās drošības apdraudējumus un labāk informētu politikas veidotājus; uzsver, ka ir jāuzlabo to dienestu drošības protokoli, kuri ES strādā ar izlūkdatiem un/vai ar sensitīvu informāciju; aicina AP/PV un dalībvalstis pastiprināt vienoto izlūkdatu analīzes procedūru (*SIAC*) un Eiropas Savienības Satelītcentru (*SatCen*); atkārtoti prasa visās KDAP misijās un operācijās izvietot izlūkošanas spējas, kas sniegtu informāciju, kuru saņem ES Izlūkošanas un analīzes centrs (*EU INTCEN*), ESMŠ un CPĪC; uzsver drošas komunikācijas nozīmi uzticamiem izlūkdatiem un atzinīgi vērtē centienus saskaņot drošības noteikumus šajā jomā, lai labāk aizsargātu informāciju, infrastruktūru un sakaru sistēmas pret ārvalstu iejaukšanos un uzbrukumiem; aicina dalībvalstis stiprināt ES *INTCEN* kā efektīvu izlūkdatu apmaiņas struktūru, lai droši apmainītos ar izlūkdatiem, formulētu kopīgu stratēģisko kultūru un sniegtu stratēģisku informāciju nolūkā labāk prognozēt krīzes un reaģēt uz tām Eiropas Savienībā un ārpus tās;

Stratēģiskais kompass: "VEIDOT PARTNERĪBAS"

79. pauž nopietnas bažas par sarežģīto un nopietno situāciju Sāhelā pēc daudziem apvērsumiem, piemēram, Nigērā, Mali un Burkinafaso, kā arī Sudānā; pauž nožēlu par militāro apvērsumu Nigērā 2023. gada 26. jūlijā un prasa nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot prezidentu *Mohamed Bazoum* un viņa ģimeni, kā arī visas patvaļīgi aizturētās personas un atcelt viņam izvirzītās apsūdzības; prasa nekavējoties atjaunot prezidenta amatā demokrātiski ievēlēto *M. Bazoum* un atjaunot konstitucionālo kārtību;

80. atgādina, ka stabilitātei Sāhelā ir tieša ietekme uz drošību un stabilitāti Eiropā; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāpārvērtē sava politika attiecībā uz Sāhelas stratēģisko reģionu un jāmācās no iepriekšējām kļūdām, jo īpaši attiecībā uz Krieviju, bet arī attiecībā uz nepieciešamību iekļaut holistiskas pieejas tam, kā šī politika pievēršas ilgtermiņa sociālajiem, ekonomiskajiem un attīstības mainīgajiem lielumiem; uzskata, ka, ņemot vērā iepriekš minēto, ir jānodrošina pietiekami resursi Āfrikas partneriem; aicina EĀDD un dalībvalstis nodrošināt, ka to drošības politikā tiek ņemti vērā reģionālie un vietējie aspekti, tostarp, ja iespējams, izmantojot dialogu ar vietējiem iedzīvotājiem, pilsonisko sabiedrību un demokrātiski ievēlētām iestādēm un reģionālajām organizācijām, ievērojot principu "Āfrikas risinājumi Āfrikas problēmām"; atzīst, ka dažādās starptautiskās misijas vēl nav sasniegušas savu galveno mērķi — ilgstošu mieru reģionā; atzinīgi vērtē AP/PV paziņojumu par ES stratēģijas attiecībā uz Sāhelu pārskatīšanu; prasa šo pārskatīšanu veikt pēc iespējas ātrāk un stiprināt KDAP misijas šajā reģionā;

81. stingri atbalsta *ECOWAS* un ĀS pieņemtos lēmumus, reaģējot uz apvērsumiem, un aicina dalībvalstis un EĀDD izpētīt, kā, ja iespējams, efektīvi atbalstīt to centienus;

82. nosoda tādu PMU un/vai valsts sponsorētu pastarpinātu spēku klātbūtni kā Vāgnera grupa un Āfrikas korpuss, kuriem Sāhelas reģionā ir bijusi destabilizējoša loma un kuri ir atbalstījuši dažādus represīvus režīmus, cenšoties palielināt Krievijas ietekmi Āfrikā; uzskata, ka valsts apvērsumi ir tādu dažādu un daudzdimensionālu iemeslu rezultāts, kas katrā valstī ir citādāki un tāpēc ir rūpīgi jāapsver; tomēr pauž sašutumu par spēcīga pret Eiropu vērsta noskaņojuma izpausmēm dažās valstīs un aicina dalībvalstis un EĀDD apsvērt iespēju uzlabot cilvēku savstarpējos kontaktus, izmantojot ciešāku saziņu ar vietējiem iedzīvotājiem un valsts iestādēm, mērķtiecīgāku stratēģisko komunikāciju vietējās valodās, lai līdzsvarotu nelabvēlīgo ietekmi, un vajadzības gadījumā godīgi izvērtējot viņu koloniālo pagātni;

83. mudina EĀDD turpināt progresu, ko jau panākusi Eiropas Savienības militārās apmācības misija Mozambikā (*EUTM Mozambique*), reaģējot uz pieaugošajiem terorisma draudiem Kabu Delgadu, un Mozambikas spēku apmācībā uz vietas; joprojām ir nobažījies par risku, ka šie draudi šajā reģionā varētu izplatīties; prasa nekavējoties rīkoties, lai paātrinātu nenāvējoša ekipējuma piegādi;

84. uzsver, ka no piecām ES mācību misijām (*EUTM*) un militārās partnerības misijām (*EUMPM*) Āfrikā trīs (Centrālāfrikas Republikā, Mali, Nigērā) tagad notiek daudz lēnāk vai ir oficiāli apturētas; norāda arī, ka dažas civilās misijas, kas sniedz palīdzību vietējiem drošības spēkiem, ir apstājušās (*EUCAP Sahel Mali*) vai dodas prom (*EUCAP Sahel Niger*); uzsver, ka izvietotajam personālam steidzami ir jābūt piekļuvei rīkiem, apmācībai, aprīkojumam un resursiem, kas ļauj sniegt informāciju un izlūkdatus ES un tās dalībvalstīm; uzskata, ka atbalsta koncepcija joprojām ir būtiska apmācības misijās, lai ļautu Eiropas padomdevējiem uz vietas pēc iespējas precīzāk pārbaudīt, vai mācību programmas ir īstenotas pienācīgi un vai tās atbilst vietējo bruņoto spēku operatīvajām vajadzībām;

85. turklāt aicina EĀDD un dalībvalstis rūpīgi izskatīt visu KDAP misiju Āfrikā pilnvaras, tostarp vajadzības gadījumā to iespējamo izbeigšanu, lai, ņemot vērā pašreizējo politisko kontekstu, katrai misijai noteiktu sasniedzamus mērķus un starpposma mērķus, kā arī izpētīt, vai šīs misijas varētu pārveidot, lai tās labāk kalpotu jaunai daudzdimensionālai un pielāgotai ES stratēģijai Sāhelā un Āfrikā un būtu daļa no tās integrētās pieejas;

86. atzinīgi vērtē to, ka, cieši sadarbojoties ar Kotdivuāru, Ganu, Togo un Beninu, ir sākta ES drošības un aizsardzības iniciatīva Gvinejas līča Rietumāfrikas valstu atbalstam, kuras sākotnējais ilgums ir divi gadi;

87. pauž nožēlu par to, ka daudzas Āfrikas valstis arvien neatbalsta ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju, kurā nosodīta Krievija, atbalstīta Ukrainas teritoriālā integritāte un aicināts panākt mieru;

88. atzinīgi vērtē ES jūrlietu stratēģijas un rīcības plāna atjauninmāšanu un apņemšanos stiprināt Savienības kā starptautiskās jūras drošības garanta lomu; atzinīgi vērtē to, ka pārskatīšana ietver pašreizējo jūras spēku operāciju pastiprināšanu; pauž gandarījumu par to, ka atjauninājumā ir ierosināts izpētīt jaunas interešu teritorijas jūrā, kurās īstenot koordinētas klātbūtnes jūrā koncepciju, pamatojoties uz Gvinejas līcī un Indijas okeāna ziemeļrietumu daļā gūto pieredzi; aicina dalībvalstis aktīvi iesaistīties šajās iniciatīvās un stiprināt savas militārās spējas jūrā, lai palielinātu ES klātbūtni un pamanāmību Vidusjūrā, Melnajā jūrā, Atlantijas okeānā, Indijas un Klusajā okeānā un kuģošanas sektorā visā pasaulē, kā arī efektīvi novērst draudus un problēmas Baltijas jūrā;

89. uzsver, ka ir jānodrošina Melnās jūras reģiona drošība, palīdzot atmīnēt Ukrainas jūras ūdeņus, un jāmudina dalībvalstis piedāvāt apmācību šajā sakarā, īpašu uzmanību pievēršot jūras atmīnēšanas spēju attīstīšanai un jūras gultnes kritiskās infrastruktūras aizsardzībai; uzsver, ka līdzīgas tehnoloģijas būtu jātestē un jāizvērš citās Eiropas jūrās, kurās problēma ar nesprāgušu munīciju un ķīmiskajiem ieročiem, kas tika nogremdēti iepriekšējā gadsimtā, piemēram, Baltijas jūrā, Adrijas jūrā un Ziemeļjūrā, jau apdraud drošību, vidi, veselību un ekonomiku; aicina Komisiju palielināt finansējumu šīs pieaugošās problēmas risināšanai;

90. uzsver, ka, saskaroties ar pieaugošo ģeopolitisko spriedzi jūrā, ES ir jānodrošina kuģošanas brīvība, jūras sakaru līniju, kuģu, apkalpju un atkrastes infrastruktūras drošība, cīņa pret nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, kā arī laba savu ārējo jūras robežu kontrole, lai novērstu nelikumīgas darbības; uzsver, ka ir jāpastiprina sadarbība starp ES un NATO jūras drošības jomā, lai aptvertu visus savstarpēji interesējošos jautājumus šajā jomā;

91. uzsver, ka, ņemot vērā pieaugošo ģeopolitisko spriedzi jūrā, ES ir jānodrošina, ka tās ārējās jūras robežas tiek labi kontrolētas, lai novērstu nelikumīgas darbības; pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz ierobežojošo pasākumu regulējumu, ko ES izveidoja 2019. gada 11. novembrī, reaģējot uz Turcijas nelikumīgajām urbšanas darbībām Vidusjūras austrumdaļā, tās ir turpinājušās;

92. atzinīgi vērtē Turcijas balsojumu par Krievijas agresijas kara pret Ukrainu nosodīšanu ANO Ģenerālajā asamblejā un tās apņemšanos ievērot Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti, taču vienlaikus pauž nožēlu par to, ka Turcijas veiktā ES sankciju apiešana mazina to iedarbību, un aicina Komisiju izskatīt šo jautājumu; atkārtoti aicina Turciju rīkoties saskaņā ar ES sankcijām pret Krieviju;

93. pauž nožēlu — vienlaikus atzīstot, ka Turcija ir stratēģiski nozīmīga valsts — par Turcijas nostājām un rīcībpolitikām dažās Eiropas Savienībai un tās kaimiņvalstīm svarīgās jomās, tādējādi apdraudot mieru, drošību un stabilitāti reģionā; stingri nosoda Turcijas nelikumīgās darbības Kiprā, piemēram, ANO Drošības padomes Rezolūciju 550(1984) un 789(1992) nepārtraukto neievērošanu, kurās Turcija tiek aicināta nodot Varošas teritoriju tās likumīgajiem iedzīvotājiem ANO pagaidu administrācijā, un nesenos uzbrukumus ANO miera uzturētājiem buferzonā netālu no divkopienu ciema *Pyla*/*Pile*; nosoda Turcijas prezidenta *Recep Tayyip Erdogan* prasību starptautiskajai sabiedrībai atzīt separātistu vienību Kipras okupētajā daļā, tādējādi atkāpjoties no attiecīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām, kuras prasa izveidot divu kopienu, divu zonu federāciju ar vienu starptautisku juridiskas personas statusu, vienotu suverenitāti, vienotu pilsonību un politisko vienlīdzību, kas arī atbilst ES *acquis*;

94. pauž nožēlu, ka Turcija, ignorējot saspīlējuma mazināšanas centienus, joprojām vienpusēji īsteno savas provokatīvās darbības un attiecībā uz *IRINI* operāciju nepilda ANO Drošības padomes rezolūciju par ieroču embargo Lībijai, tā pārkāpjot starptautisko tiesību — arī *UNCLOS* — normas un ES dalībvalstu, kas atrodas Vidusjūras reģiona austrumos, īpaši Grieķijas un Kipras, suverēnās tiesības; atzinīgi vērtē Turcijas un Grieķijas vadītāju neseno kopīgo deklarāciju par labu kaimiņattiecību uzturēšanu, saziņas uzsākšanu, spriedzes mazināšanu, izmantojot uzticības vairošanu militārajos jautājumos, tirdzniecības palielināšanu un darbu nolūkā atrisināt problēmas Egejas jūrā; atzīmē, ka Turcija palielina savu klātbūtni teritorijās, kuras ES ir būtiskas drošības interešu ziņā un kurās darbojas KDAP misijas, un aicina Turciju atturēties no kaitēšanas ES interesēm un misijām šajās teritorijās; atkārtoti pauž nosodījumu par saprašanās memorandu parakstīšanu starp Turciju un Lībiju par visaptverošu drošības un militāro sadarbību un par jūras zonu robežu noteikšanu, kuras ir savstarpēji saistītas un ar kurām ir nepārprotami pārkāptas starptautiskās tiesības, attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas un ES dalībvalstu suverēnās tiesības;

95. uzsver, ka steidzami nepieciešams nopietni palielināt ieguldījumu reģionāla un globāla mēroga bruņojuma kontroles, ieroču neizplatīšanas un atbruņošanās procesos, jo īpaši ar daudzpusēju pieeju palīdzību; uzsver, ka ir vajadzīga lielāka pārredzamība un konverģence valstu un Eiropas līmenī attiecībā uz ieroču eksportu; aicina dalībvalstis pilnībā ievērot ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2019/1560 grozīto 2008. gada 8. decembra Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kuri reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli; respektē dalībvalstu kompetenci pār savu aizsardzības iepirkuma politiku;

96. atkārtoti apstiprina pilnīgu atbalstu ES un tās dalībvalstu saistībām attiecībā uz Kodolieroču neizplatīšanas līgumu, kas ir kodolieroču neizplatīšanas un atbruņošanās režīma stūrakmens; uzstāj, ka ir jānodrošina, lai ES uzņemtos stingru un konstruktīvu lomu, izstrādājot un stiprinot globālus un noteikumos balstītus ieroču neizplatīšanas centienus un ieroču kontroles un atbruņošanās sistēmu;

97. uzsver, ka ES ir jāturpina attīstīt savas spējas visās jomās, lai aizsargātu visu dalībvalstu suverenitāti, kā arī jāpaver ceļš sloga novirzīšanai ilgtermiņā, ES uzņemoties lielāku atbildību par savu aizsardzību, vienlaikus pastiprinot sadarbību drošības jomā ar NATO un līdzīgi domājošiem partneriem visā pasaulē; atzinīgi vērtē to, ka ir izveidots drošības un aizsardzības jautājumiem veltītais Šūmana forums kā platforma viedokļu apmaiņai starp partneriem, pamatojoties uz līdztiesību un savstarpēju labvēlību;

98. stingri uzsver, cik svarīga ir ES un ASV alianse, kuras pamatā ir kopīgas demokrātijas, brīvības un tiesiskuma vērtības; atzinīgi vērtē Amerikas Savienoto Valstu stingro apņemšanos un iesaistīšanos Eiropas teritoriālajā aizsardzībā, jo īpaši ņemot vērā Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, kurš apdraud visu kontinentu; ļoti atzinīgi vērtē pastiprināto partnerību ar Amerikas Savienotajām Valstīm, jo īpaši administratīvās vienošanās parakstīšanu starp EAA un Amerikas Savienoto Valstu Aizsardzības departamentu 2023. gada aprīlī, ES un ASV dialogus par drošību un aizsardzību, kā arī par Ķīnu; prasa ES turpināt aktīvu sadarbību ar ASV saistībā ar ES un ASV stratēģisko dialogu par drošību un aizsardzību tādās jomās kā savstarpējās drošības un aizsardzības iniciatīvas, atbruņošanās un ieroču neizplatīšana, revolucionāru tehnoloģiju ietekme, klimata pārmaiņas, hibrīddraudi, kiberaizsardzība, militārā mobilitāte, krīžu pārvarēšana un attiecības ar stratēģiskiem konkurentiem;

99. norāda, cik svarīga ir ciešāka sadarbība aizsardzības aprīkojuma ražošanā un iepirkumā, tostarp aizsardzības rūpniecībai nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi tirgum; šajā sakarā atzinīgi vērtē ES centienus uzlabot savas aizsardzības spējas un uzņemties lielāku atbildību par savu aizsardzību;

100. atkārtoti prasa veidot institucionalizētu sadarbību ar Apvienoto Karalisti drošības un aizsardzības jomā, tostarp īstenojot ciešāku sadarbību attiecībā uz informācijas apmaiņu, militāro mobilitāti, savstarpējām drošības un aizsardzības iniciatīvām, krīžu pārvarēšanu, kiberdrošību, hibrīddraudiem, *FIMI* un mūsu attiecībām ar kopīgiem stratēģiskiem konkurentiem; mudina Apvienoto Karalisti nopietni sadarboties ar ES neatliekamo stratēģisko problēmu risināšanā; mudina AP/PV uzaicināt Apvienoto Karalisti uz neformālām Padomes ārlietu (un aizsardzības) ministru sanāksmēm, lai apmainītos viedokļiem par kopīgu interešu jautājumiem, vienlaikus pilnībā aizsargājot ES lēmumu pieņemšanas autonomiju;

101. uzsver Stratēģiskā kompasa partnerības dimensijas nozīmi sadarbības stiprināšanā starp ES un tās līdzīgi domājošajiem sabiedrotajiem un partneriem visā pasaulē, lai vērstos pret ārvalstu stratēģijām, kuru mērķis ir graut ES un destabilizēt uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību; atzinīgi vērtē ilgi gaidīto trešo kopīgo deklarāciju par ES un NATO sadarbību, kas apstiprina, ka ES un NATO ir būtiski partneri, kuriem ir kopīgas vērtības un stratēģiskās intereses un kuri, viens otru papildinot, strādā pie tā, lai nodrošinātu, ka NATO sabiedrotie gūst labumu no spēcīga Eiropas pīlāra NATO ietvaros; jo īpaši aicina nodrošināt sinerģiju un saskaņotību starp NATO stratēģisko koncepciju un ES Stratēģisko kompasu, sevišķi vēršanās pret Krievijas agresiju, militārās mobilitātes, hibrīdkara un kiberkara jomā, tostarp attiecībā uz *FIMI* kampaņām, globālo jūras drošību, cīņu pret tādiem tradicionālajiem apdraudējumiem kā terorisms, un atbalsta sniegšanu partneriem;

102. atzinīgi vērtē Somijas pievienošanos NATO; pauž dziļu nožēlu par Zviedrijas pievienošanās NATO ratifikācijas aizkavēšanu; šajā sakarā nosoda arī mēģinājumus apdraudēt demokrātiskās brīvības ES dalībvalstīs, par instrumentu izmantojot piekrišanas došanu Zviedrijas dalībai NATO; šajā sakarā atzinīgi vērtē Turcijas un Ungārijas ilgi aizkavēto lēmumu apstiprināt Zviedrijas pievienošanos NATO; mudina Turcijas iestādes pildīt savu solījumu par konstruktīvāku partnerību NATO ietvaros, tostarp Vidusjūras austrumdaļā;

103. atzinīgi vērtē kopīgo paziņojumu par Militārās mobilitātes rīcības plānu 2.0, kas ir būtisks ieguldījums Eiropas drošības stiprināšanā, kā tas atzīts Stratēģiskajā kompasā; uzsver, ka, ņemot vērā Krievijas uzsākto agresijas karu pret Ukrainu, ir paātrināti jāpieņem divējāda lietojuma transporta infrastruktūras projekti; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu finanšu resursu pieejamību, lai nākamajos gados turpinātu šo projektu virkni;

104. uzsver, ka ir svarīgi attīstīt drošības un aizsardzības dialogus ar partneriem visā pasaulē, jo īpaši Rietumbalkānos un Austrumu partnerībā, bet arī ar galvenajiem partneriem stratēģiskās jūras teritorijās, piemēram, tajās, kas sniedzas no dienvidu kaimiņreģiona līdz Indijas un Klusā okeāna reģionam, no Āfrikas austrumu krasta līdz Klusā okeāna dienvidu daļai un no Arktikas līdz Tālajiem Austrumiem; aicina padziļināt sadarbību militārās drošības jomā ar Eiropas tuvākajām kaimiņvalstīm, stiprinot drošības dimensiju un uzlabojot drošības un aizsardzības politikas dialogus; drošības jomā atkārtoti pieprasa pamatīgāku sadarbību ar starptautiskajām organizācijām, piemēram (bet ne tikai), ar ANO, ĀS un tās miera uzturēšanas misijām kopīgos misiju apgabalos, kā arī ar EDSO;

105. atzīst, ka Arktikas reģionam ir būtiska stratēģiska un ģeopolitiska nozīme, ņemot vērā tā piekrastē radušos jaunos jūras maršrutus, bagātīgos dabas resursus un globālās sasilšanas radītās ekonomiskās attīstības iespējas, vienlaikus ņemot vērā arvien pieaugošās pretenzijas uz šo reģionu; pauž satraukumu par autoritāru režīmu, tostarp Krievijas un Ķīnas, arvien plašākajām darbībām un interesēm Arktikā; uzsver, cik svarīgi ir Arktikā saglabāt drošību, stabilitāti un sadarbību; uzsver, ka šim reģionam arī turpmāk jāpaliek brīvam no militāriem saspīlējumiem un dabas resursu izmantošanas, vienlaikus ievērojot pirmiedzīvotāju tautu tiesības; atkārtoti norāda, ka Savienības Arktikas politika ir jāiekļauj KDAP un ir jāiesaistās efektīvā sadarbībā ar NATO; prasa Politikas un drošības komitejas un Padomes sanāksmēs regulāri pievērsties Arktikas jautājumam;

106. stingri nosoda daudzos raķešu izmēģinājumus, ko Ziemeļkoreja veica 2023. gadā; uzsver īpašo Ķīnas un Krievijas atbildību Ziemeļkorejas kontekstā un aicina abas šīs valstis izmantot savu ietekmi, lai nepieļautu turpmāku eskalāciju; pauž dziļas bažas par neseno Ziemeļkorejas un Krievijas vadītāju tikšanos; stingri nosoda to, ka Ziemeļkoreja piegādā Krievijai ieročus un ballistiskās raķetes, kas tiek izmantotas agresijas karā pret Ukrainu, un norāda, ka, izmantojot pastiprinātu militāro sadarbību, Krievija pārkāpj ANO sankcijas un rezolūcijas par Ziemeļkoreju; stingri nosoda to, ka Irāna piegādā Krievijai dronus un raķetes izmantošanai agresijas karā pret Ukrainu, un uzsver, ka attiecībā uz Irānu ir vajadzīgi turpmāki starptautiski centieni ciešā sadarbībā ar mūsu partneriem

Eiropas Parlamenta loma

107. prasa stiprināt parlamentāro demokrātiju un uzlabot to partnervalstu uzraudzību, kas nav ES dalībvalstis, izmantojot dialogus starp parlamentiem par drošības un aizsardzības jautājumiem un veidojot parlamentāro noturību pret hibrīddraudiem, tostarp kiberdraudiem un *FIMI*;

108. norāda, ka nesenais izdevumu palielinājums aizsardzības politikai un programmām ES līmenī un starp dalībvalstīm ir īpaši svarīgs Eiropas aizsardzībai un drošībai, atspoguļo pašreizējā drošības konteksta vajadzības un norāda uz aizsardzības kā patiesas ES politikas jomas attīstību, kurai nepieciešama pilnīga parlamentārā uzraudzība un pārskatatbildība, lai nodrošinātu, ka šīs programmas un politikas jomas visefektīvāk palīdz sasniegt ES stratēģiskos mērķus un aizsargāt Eiropas drošības un aizsardzības intereses; šajā sakarā atkārtoti prasa pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz aizsardzības rūpniecības programmu darba programmām, kas tiek finansētas no ES budžeta; atkārtoti stingri prasa izveidot pilntiesīgu Eiropas Parlamenta Drošības un aizsardzības komiteju, kurai būtu pilnīga likumdošanas un budžeta atbildība par Eiropas aizsardzības jautājumiem, tostarp pasākumiem *EDTIB* stiprināšanai, ar nosacījumu, ka šī komiteja uzņemas vadību attiecībā uz topošo aizsardzības *acquis* ES ietvaros, pildot kontroles, likumdošanas un budžeta pienākumus;

109. uzsver — ņemot vērā veiksmīgo sadarbību starp SEDE un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteju *EDIRPA* regulas izstrādes procesā —, ka līdz pilntiesīgas komitejas izveidei minētā apakškomiteja būtu jāiekļauj visās likumdošanas procedūrās, kurām ir būtiska ietekme uz Eiropas aizsardzību;

110. aicina EĀDD regulāri un visaptveroši ziņot SEDE par Stratēģiskā kompasa īstenošanu;

°
° °

111. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomei, Padomei, Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos / Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietniekam, Komisijas priekšsēdētājai un atbildīgajiem komisāriem, ANO ģenerālsekretāram, NATO ģenerālsekretāram, NATO Parlamentārās asamblejas priekšsēdētājam, ES aģentūrām drošības un aizsardzības jomā, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.